

**RAPORT MONITORINGOWY
za rok 2019**

**STRATEGIA
ROZWOJU
SPOŁECZEŃSTWA
INFORMACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO
2020+**

Śląskie Centrum
Społeczeństwa Informacyjnego

Opracowanie:

Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

ul. Powstańców 34

40-038 Katowice

tel.: +48 32 700 78 16

fax.: +48 32 700 78 44

www.e-slask.pl

scsi@e-slask.pl

Katowice, grudzień 2019

Spis treści

Wstęp	4
1. Wybrane działania w zakresie celów strategicznych	6
1.1 CEL 1 - Rozwój kompetencji cyfrowych	8
1.2 CEL 2 - Zwiększenie dostępności danych publicznych	36
1.3 CEL 3 - Rozwój elektronicznych usług publicznych.....	42
1.4 Infrastruktura	56
2. Analiza wskaźnikowa	58
Podsumowanie	86
Spis zdjęć	88
Spis tabel.....	89
Spis rysunków	90

Wstęp

Prezentowany *Raport Monitoringowy za rok 2019* (w dalszej części opracowania *Raport*) jest czwartym raportem od momentu uchwalenia dokumentu *Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego 2020+* (w dalszej części opracowania *Strategia* lub *SRSI WSL 2020+*) przez Sejmik Województwa Śląskiego w maju 2016r¹. Jak zapisano na str. 77 *Strategii*: „W oparciu o zebrane dane raz w roku opracowany zostanie Raport Monitoringowy. Wyniki monitoringu wraz z rekomendacjami prezentowane będą Zarządowi Województwa Śląskiego oraz zostaną podane do publicznej wiadomości”².

Raport jest dokumentem integrującym dane i informacje związane z celami i działaniami dotyczącymi rozwoju społeczeństwa informacyjnego w woj. śląskim zidentyfikowanymi w *Strategii*. W dokumencie *Strategii* wskazano trzy cele dla realizacji których zidentyfikowano łącznie dziewięć działań (szczegóły zawarto w punkcie 1 *Raportu*).

Systematyczne pozyskiwanie, analiza i interpretacja aktualnych informacji dotyczących realizowanych aktywności przez interesariuszy społeczeństwa informacyjnego oraz ewaluacja ich wpływu na poziom osiągania poszczególnych celów, a tym samym stopień zbliżania się stanu rozwoju SI w województwie śląskim do obrazu pożądanego odbywa się za pomocą działań monitorujących. Monitoring ten z kilku powodów jest utrudniony.

Po pierwsze poziom rozwoju społeczeństwa informacyjnego jest wypadkową aktywności ogromnej liczby interesariuszy (jednostek administracji publicznej, ośrodków naukowych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, mieszkańców) i nie jest możliwe zebranie całościowej pierwotnej informacji na ten temat w jednym miejscu przez jeden podmiot (np. przez Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego – ŚCSI³). W związku z tymi ograniczeniami w pierwszej części raportu (w rozdziale pt.: *Wybrane działania w zakresie celów strategicznych*, s.6 – 57) zaprezentowano wybrane działania wpisujące się w realizację celów *Strategii*, które zostały podjęte przez ŚCSI.

Po drugie, informacje wtórne gromadzone i publikowane przez instytucje publiczne

¹ Uchwała nr V/22/3/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 maja 2016r.

² Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego 2020+, <http://www.e-slask.pl/files/zalaczniki/2016/05/17/1371025936/1463476485.pdf>; s. 77.

³ Do zadań ŚCSI należy w szczególności: opracowanie, aktualizowanie i realizacja regionalnej strategii informatyzacji Województwa Śląskiego; inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie informatyzacji regionu; doskonalenie i koordynacja działań w zakresie realizacji projektów wspierających rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz współpraca z innymi instytucjami i urzędami mająca na celu rozwijanie idei społeczeństwa informacyjnego (§3 załącznika do Obwieszczenia Sejmiku Województwa Śląskiego z 19.01.2015r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego statutu Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach; <https://archiwum-bip.slaskie.pl/dokumenty/2015/01/23/1422004156.pdf>)

(Główny Urząd Statystyczny, Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Eurostat) oraz organizacje branżowe cechują się fragmentarycznością danych na poziomie regionalnym i znacznymi opóźnieniami czasowymi.

Po trzecie, prowadzenie własnych badań stanu rozwoju społeczeństwa informacyjnego w zidentyfikowanych w *Strategii* obszarach jest wysoce kosztochłonne i wymaga zachowania systematyczności, np. rocznych interwałów czasowych. Powyższe ograniczenia determinują ilość i jakość dostępnych danych na temat stanu rozwoju społeczeństwa informacyjnego w województwie śląskim.

W związku z powyższymi druga część *Raportu* (rozdział pt.: *Analiza wskaźnikowa*, s. 58 – 85) została przygotowana w oparciu o najnowsze dostępne dane statystyczne o charakterze pierwotnym i wtórnym za lata 2018 i 2019. Dane pierwotne pochodzą z badań ankietowych mieszkańców i jednostek samorządu terytorialnego woj. śląskiego zrealizowanych w ramach prac nad Regionalną Polityką Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego do roku 2030 oraz zasobów własnych Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego. Dane wtórne pozyskano z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego.

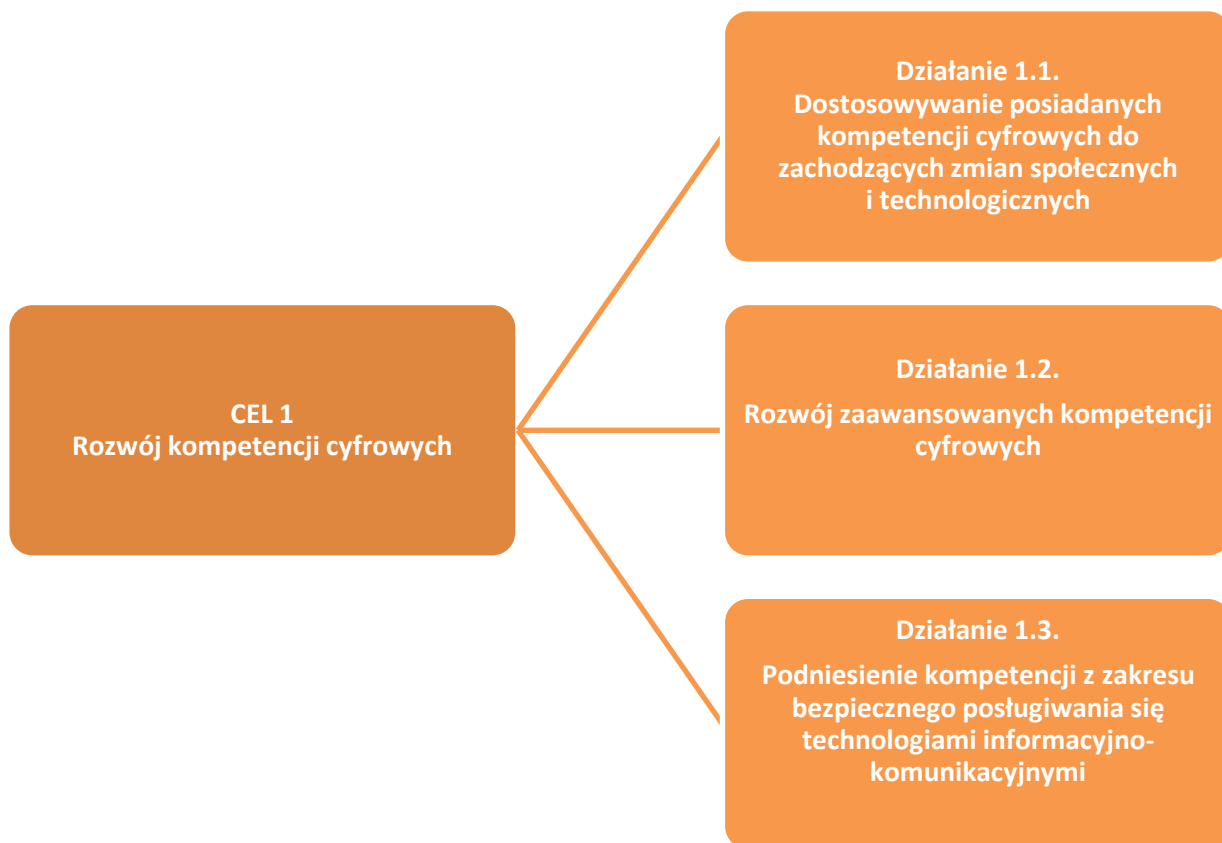
Raport zamyka podsumowanie z rekomendacjami.

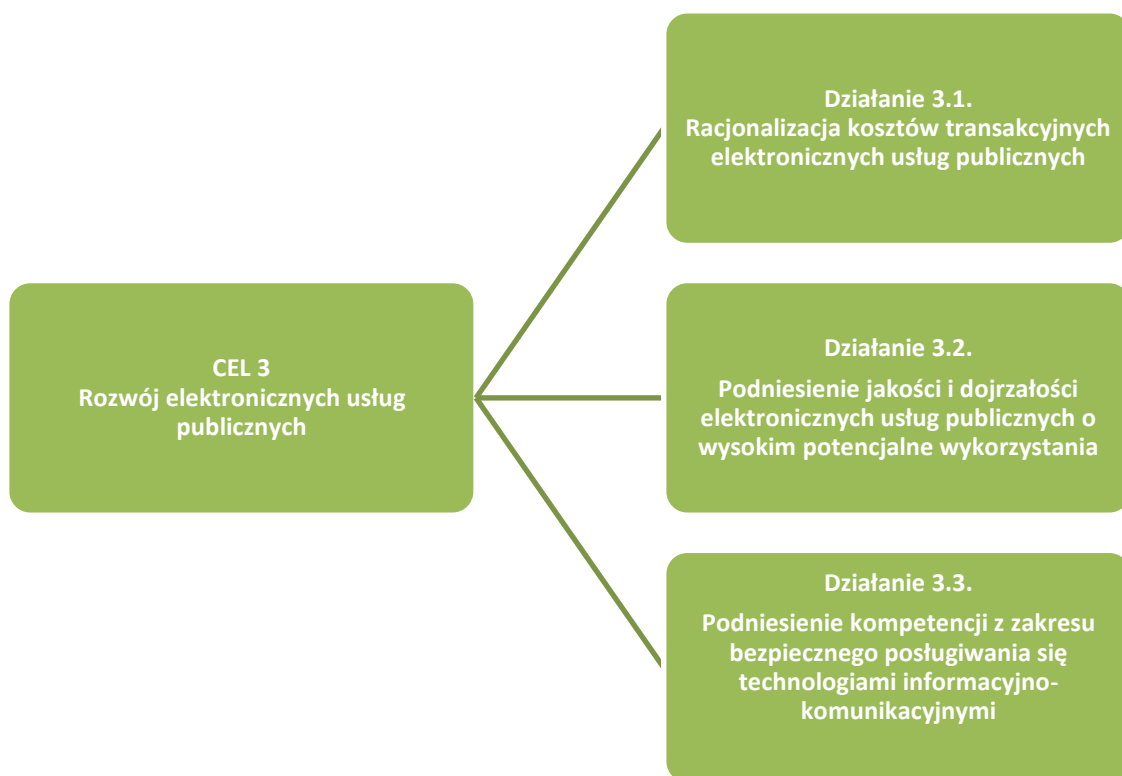
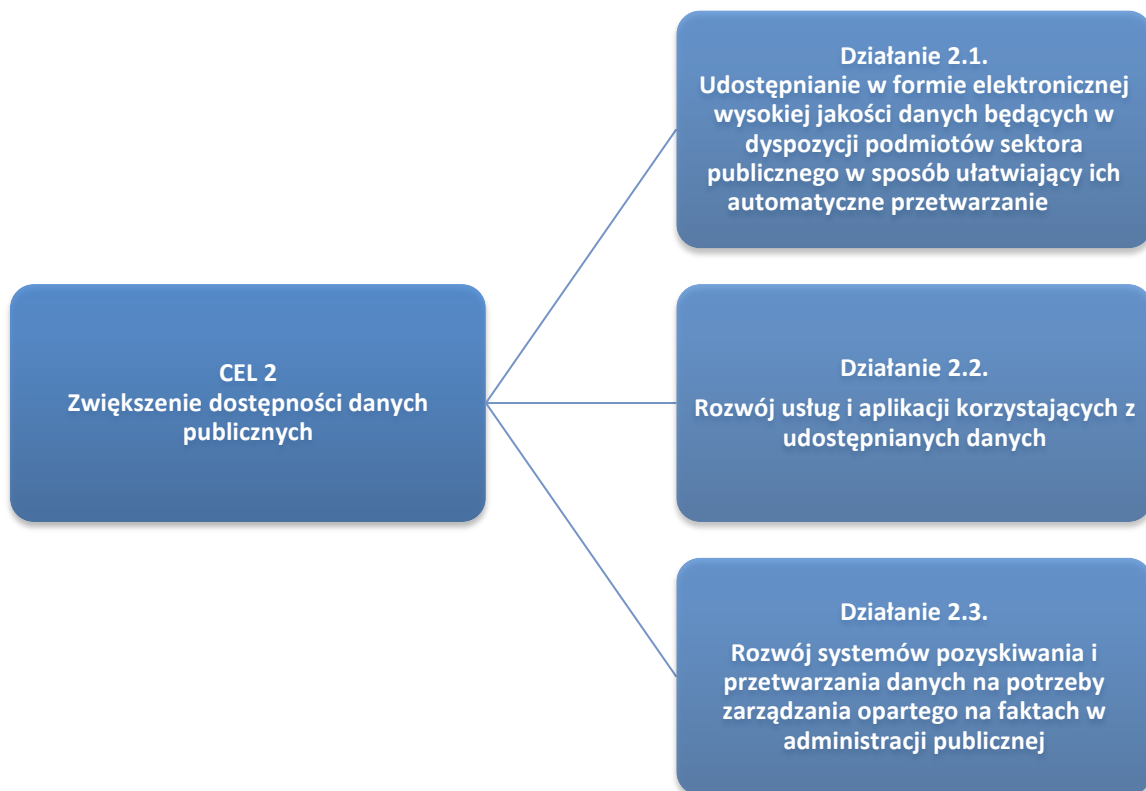
1. Wybrane działania w zakresie celów strategicznych

Jak zaznaczono we *Wstępie* proces wdrażania *Strategii* jest wypadkową działań podejmowanych przez wielu interesariuszy rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Realizacja zapisów dokumentu strategicznego powinna w głównej mierze pobudzać oraz integrować inicjatywy i działania na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego podejmowane przez różne grupy podmiotów funkcjonujących w regionie.

W pierwszej części raportu zaprezentowano inicjatywy podejmowane przez Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w poszczególnych obszarach związanych z celami i działaniami zidentyfikowanymi w dokumencie *Strategii*.

Schemat celów oraz przypisanych do nich działań w dokumencie *Strategii* wygląda następująco:

Podjęte w 2019 roku działania, podobnie jak w 2017 i 2018 miały często charakter komplementarny i w większości przypadków obejmowały więcej niż jeden typ Działania (lub nawet więcej niż jeden Cel). W związku z tym przy opisie zrealizowanych zadań ograniczono się do umiejscowienia ich przy poszczególnych Celach strategicznych, bez szczegółowego przypisania do konkretnych Działań.

1.1 CEL 1 - Rozwój kompetencji cyfrowych

Kontynuacja cyklu bezpłatnych szkoleń skierowanych do urzędników JST woj. śląskiego w ramach cyklu SMART Urzędnik.

Realizacja działania przyczynia się do wzrostu kompetencji kadry urzędniczej, poprzez profilowane szkolenia oraz seminaria, obejmujące szeroki zakres zagadnień i problemów pojawiających się w codziennej pracy urzędników.

Tematyka oraz cele i korzyści szkoleń:

1. WCAG 2.0 w dokumentach cyfrowych i na stronach WWW

(obowiązki wynikające z ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych).

- Data: 13 marca 2019r.
- Miejsce: Park Przemysłowo – Technologiczny Revita Park w Katowicach
- Prowadzący: Izabela Mrochen
- Zakres: wizualizacja informacji a komponenty interfejsu, dobre praktyki w typografii strony, podstawy przygotowania treści tekstowych i nietekstowych, struktura kodu HTML oraz CSS - atrybut ALT, poprawne projektowanie formularzy - lokalizacja stron wielojęzycznych, dostępność treści multimedialnej, poprawna

BEZPŁATNE SZKOLENIE
DLA URZĘDNIKÓW WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

WCAG 2.0
DOSTĘPNE STRONY WWW
ORAZ
MATERIAŁY CYFROWE

13 marca 2019 r.
godz.: 9.00-14.00

Rejestracja i szczegóły:
www.e-slask.pl

REVITA PARK
Katowice, ul. Żelazna 17C,
sala szkoleniowa C23

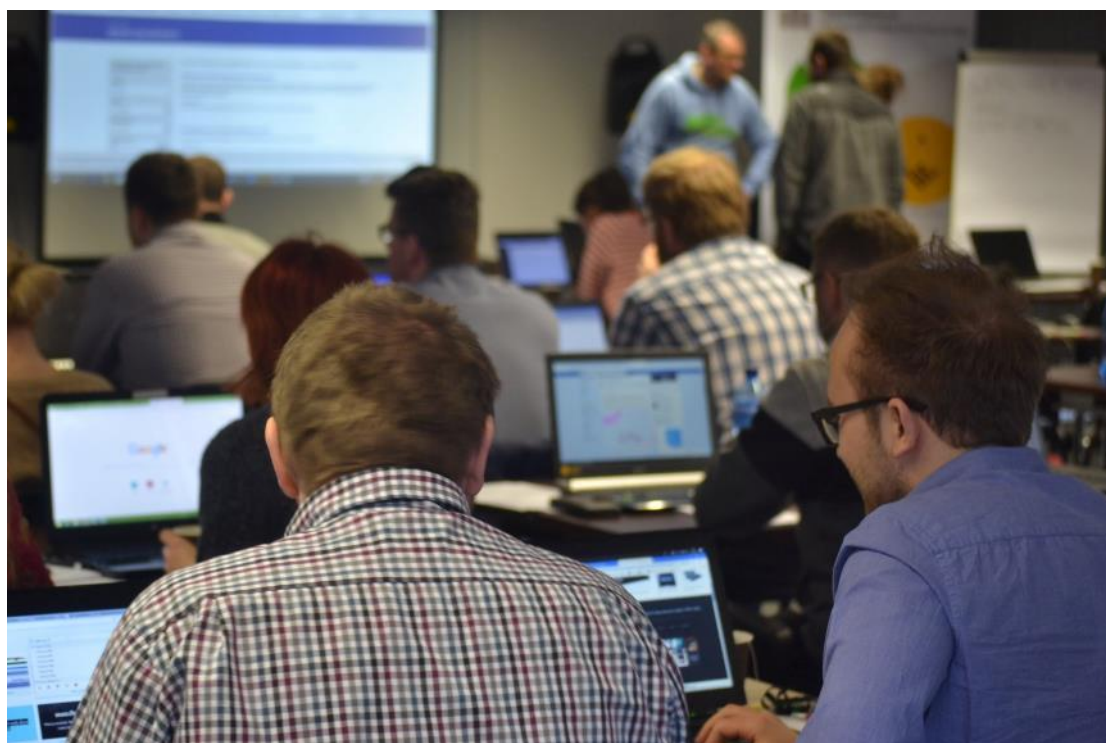
Prowadząca: dr Izabela Mrochen

Śląskie. Śląskie Centrum Społeczności Informatycznej

nawigacja, wydajne i efektywne przeszukiwanie zasobów serwisu, czytelność i użyteczność treści tekstowej, kompatybilność treści na stronie z technologiami wspomagającymi.

- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego zajmujących się w pracy m.in. obsługą stron WWW, Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) oraz zainteresowanych tematyką dostępności i użyteczności stron www dla osób niepełnosprawnych.

Ilość uczestników: 42 osoby

Zdjęcie 1. Podczas szkolenia „WCAG 2.0 w dokumentach cyfrowych i na stronach WWW”

2. Prawo zamówień publicznych. Elektronizacja procesu wymiany informacji

- Data: 25 kwietnia 2019r.
- Miejsce: Park Przemysłowo – Technologiczny Revita Park w Katowicach
- Prowadzący: Lech Wendołowski
- Zakres: przepisy prawa stosowane w komunikacji elektronicznej, koncepcje realizacji komunikacji elektronicznej, pożądane zapisy w SIWZ związane z komunikacją elektroniczną, elektroniczne dokumenty - jak badać ich poprawność, kontrowersyjne wyroki KIO, przykłady z praktyki, błędy wykonawców i zamawiających, wybór platformy do komunikacji elektronicznej - czym powinien kierować się zamawiający
- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego zajmujący się w pracy m.in. tematyką zamówień publicznych, członkowie komisji przetargowych, kierownicy jednostek oraz wszyscy inni zainteresowani tematem pracownicy urzędów.

Ilość uczestników: 51 osób

Zdjęcie 2. Podczas szkolenia „Prawo zamówień publicznych. Elektronizacja procesu wymiany informacji”.

3. Bezpieczeństwo i niebezpieczeństwa związane z wykorzystywanymi w pracy urządzeniami mobilnymi

- Data: 28.06.2019r.
- Miejsce: Park Przemysłowo – Technologiczny Revita Park w Katowicach
- Prowadzący: Kamil Kasprzyk
- Zakres: przewaga smartfonów nad komputerami w życiu codziennym i w pracy, telefon jako jedno z podstawowych narzędzi pracy, dane przechowywane przez telefony, systemy operacyjne w współczesnych telefonach - wady i zalety, bezpieczeństwo danych w smartfonach, aktualizacje systemu operacyjnego telefonu, szyfrowanie danych w telefonie - wady i zalety, utrata danych z telefonu - możliwości w odzyskiwaniu danych.
- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego zajmujących się w pracy m.in. tematyką cyberbezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa urządzeń mobilnych w urzędach, IOD, koordynatorzy SEKAP, audytorzy, zainteresowani tematem pracownicy działów bezpieczeństwa i informatyki w urzędach.

Ilość uczestników: 43 osoby

Zdjęcie 3. Podczas szkolenia „Bezpieczeństwo i niebezpieczeństwa związane z wykorzystywanymi w pracy urządzeniami mobilnymi”

4. Problem incydent-naruszenie, czyli jak wdrożyć metody i zasady obsługi wymagań prawnych, organizacyjnych i technologicznych kontekście RODO i Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa (KSC)

- Data: 01.10.2019r.
- Miejsce: Park Przemysłowo – Technologiczny Revita Park w Katowicach
- Prowadzący: Janusz Czauderna
- Zakres: Prawne aspekty i normatywy w działaniu organizacji w przypadku sytuacji kryzysowych, podstawowe pojęcia: incydent, naruszenie ochrony danych, obowiązek notyfikacji organowi nadzorcemu, poinformowanie osób, których dane dotyczy, rola norm ISO w obsłudze incydentu i naruszenia, rola audytów i oceny bezpieczeństwa w kontekście potencjalnej obsługi incydentu i naruszenia, incydenty związane z bezpieczeństwem ochrony danych – przykłady, ocena incydentu – kiedy stanowi naruszenie w rozumieniu RODO, KSC, KRI, ryzyka naruszenia praw i wolności osób fizycznych – jak stwierdzić, ocenić i obsłużyć pod kątem formalnym, środki, zapobiegawcze i prewencyjne ograniczenia potencjalnych naruszeń ochrony danych osobowych i informacji.
- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego inspektorzy ochrony danych (IOD), administratorzy danych osobowych (ADO), pracownicy zajmujących się w pracy m.in. tematyką bezpieczeństwa i ochrony informacji, przetwarzaniem danych osobowych oraz inni zainteresowani w urzędach tym tematem.

Ilość uczestników: 74 osoby

Zdjęcie 4. Podczas szkolenia „Problem-incydent-naruszenie, czyli jak wdrożyć metody i zasady obsługi wymagań prawnych, organizacyjnych i technologicznych kontekście RODO i Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa (KSC)”

5. Profesjonalna strona WWW. Jak pisać teksty do Internetu?

- Data: 08.10.2019r.
- Miejsce: Park Przemysłowo – Technologiczny Revita Park w Katowicach
- Prowadzący: Majka Lipiak
- Zakres: Wprowadzenie do tworzenia stron internetowych, charakterystyka dobrze zaprojektowanej strony internetowej, webriting - profesjonalne tworzenie tekstów internetowych.
- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego zajmujących się w pracy m.in. tworzeniem i obsługą stron www oraz inni zainteresowani tym tematem.

Ilość uczestników: 67 osób

Zdjęcie 5. Podczas szkolenia „Profesjonalna strona WWW. Jak pisać teksty do Internetu?”

6. Dobre praktyki w tłumaczeniu stron www i dokumentów cyfrowych - narzędzia CAT wspierające proces tłumaczenia - poziom podstawowy

- Data: 25.10.2019r.
- Miejsce: Park Przemysłowo – Technologiczny Revita Park w Katowicach
- Prowadzący: Izabela Mrochen
- Zakres: Wprowadzenie podstawowych pojęć: narzędzia CAT (Computer Assisted Translation) – Google Translator Toolkit, DeepL, Wordfast Anywhere, memsource, podstawowe terminy (Translation Memory, Machine Translation, Glossary, Cloud computing), tagi, unicode, tłumaczenie maszynowe i post-edycja, tworzenie projektu, strategię i techniki w tłumaczeniu.
- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego zajmujących się w pracy m.in. tematyką przygotowania obcojęzycznych materiałów na strony

internetowe, ale również osoby, które w sposób ciągły pogłębiają swoją wiedzę na temat szybkiego tłumaczenia dokumentów lub stron internetowych zgodnie ze standardem ISO.

Ilość uczestników: 15 osób

7. Google Analytics – internetowe narzędzie do analizy statystyk serwisów WWW - poziom podstawowy

- Data: 07.11.2019r.
- Miejsce: Park Przemysłowo – Technologiczny Revita Park w Katowicach
- Prowadzący: Krzysztof Zajac
- Zakres: Interfejs i najważniejsze funkcje, ustawienia konta, łączenie konta Ads i Analytics, jak znaleźć mocne i słabe strony naszej witryny, segmentacja, konwersje wspomagane i atrybucja, współczynnik odrzuceń, remarketing analytics, raportowanie.
- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego w szczególności: pracownicy działów promocji i reklamy, osoby zajmujące się w pracy tworzeniem reklam w Internecie oraz inni zainteresowani tym tematem.

Ilość uczestników: 56 osób

Zdjęcie 6. Podczas szkolenia „Google Analytics – internetowe narzędzie do analizy statystyk serwisów WWW - poziom podstawowy”

8. Dobre praktyki w tworzeniu dostępnych dokumentów cyfrowych zgodnych z WCAG 2.0 - poziom podstawowy

- Data: 15.11.2019r.
- Miejsce: Park Przemysłowo – Technologiczny Revita Park w Katowicach
- Prowadzący: Izabela Mrochen
- Zakres: Wprowadzenie podstaw prawnych: Ustawa ds. dostępności zasobów Internetu i aplikacji mobilnych, standard EN 301 549, rekomendacje Konsorcjum W3C, podstawy komunikacji werbalnej, określenie odbiorcy treści, zasady i wytyczne dot. treści internetowych w oparciu o standardy WCAG 2.0, wizualizacja informacji w dokumentach cyfrowych, typografii, podstawy przygotowania treści tekstowych i nietekstowych, poprawna nawigacja w dokumentach cyfrowych, podstawy przygotowania dostępnych prezentacji w formacie PPT, konwersja plików w formacie PPT do formatu PDF.

- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego zainteresowanych prawidłowym przygotowaniem dokumentów cyfrowych dostępnych dla osób niepełnosprawnych, zgodnie z WCAG 2.0 oraz osoby, które w sposób ciągły pogłębiają swoją wiedzę na temat zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu i społecznemu.

Ilość uczestników: 34 osoby

Zdjęcie 7. Podczas szkolenia „Dobre praktyki w tworzeniu dostępnych dokumentów cyfrowych zgodnych z WCAG 2.0 - poziom podstawowy”

9. Arkusz kalkulacyjny - poziom średniozaawansowany

- Data: 21.11.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Bogdan Malisz
- Zakres: Funkcje i formuły na praktycznych przykładach, formatowanie warunkowe, automatyczne formatowanie w zależności od wartości, filtr zaawansowany, sortowanie wielopoziomowe, tabele przestawne
- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego

Ilość uczestników: 15 osób

Zdjęcie 8. Podczas szkolenia „Arkusze kalkulacyjny - poziom średniozaawansowany”

10. Edytor tekstu - poziom zaawansowany

- Data: 28.11.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informatycznego w Katowicach
- Prowadzący: Bogdan Malisz
- Zakres: korespondencja seryjna, praca z długimi dokumentami, szablony dokumentów, formatowanie tekstu za pomocą stylów, praca na wielu kopiach tego samego dokumentu i scalanie zmian, zabezpieczanie dokumentów hasłem, wstawianie tabel arkusza kalkulacyjnego w edytorze tekstów.
- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego

Ilość uczestników: 15 osób

BEZPŁATNE SZKOLENIE
DLA URZĘDNIKÓW WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Edytor Tekstu

POZIOM ZAAWANSOWANY

28 listopada 2019 r.
(czwartek)
godz.: 8.30-14.30

Śląskie Centrum
Społeczeństwa Informatycznego
Katowice, ul. Powstańców 34,
piętro II, sala 205

Rejestracja i szczegóły:
www.e-slask.pl

Śląskie. Śląskie Centrum Społeczeństwa Informatycznego

Zdjęcie 9. Podczas szkolenia „Edytor tekstu - poziom zaawansowany”

11. Arkusz kalkulacyjny - poziom zaawansowany

- Data: 05.12.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Bogdan Malisz
- Zakres: zaawansowane formatowanie warunkowe, sprawdzanie poprawności danych, analiza symulacji, import danych do arkusza kalkulacyjnego, narzędzie przetwarzające dane tekstowe, tabele i wykresy przestawne, makropolecenia.
- Uczestnicy: pracownicy urzędów i instytucji publicznych województwa śląskiego

Ilość uczestników: 14 osób

łącznie w cyklu szkoleń i warsztatów dla urzędników JST pod hasłem „SMART Urzędnik” udział wzięło **426 osób**.

Współorganizacja ze Szczecińskim Parkiem Naukowo-Technologicznym – TECHNOPARKIEM POMERANIA IX Śląskiego Konwentu Informatyków i Administracji – 16-17 maja 2019r.

W ramach wdrażania działań wynikających ze Strategii poniesiono koszty związane z współorganizacją ze SPNT – IX Śląskiego Konwentu Informatyków i Administracji, który odbył się w dniach 16-17 maja 2019r.

Głównym organizatorem wydarzenia był Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny Technopark Pomerania oraz Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego. W konwencie wzięli udział przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego z terenu całego województwa śląskiego.

Wydarzenie to objął patronatem honorowym:

- Minister Cyfryzacji,
- Prezes Związku Powiatów Polskich,
- Prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji,
- Prezes Polskiego Towarzystwa Informatycznego.

Pierwszego dnia w wystąpieniach prelegentów poruszane były tematy obecnej działalności ŚCSI, aspektów bezpieczeństwa teleinformatycznego w jednostkach samorządu terytorialnego, kodeksu dobrych praktyk drukowania, regionalnego wykorzystania portalu SEKAP, nowych kierunki działań systemu ORSIP, odpowiedzialności, audytu i kontroli działu IT w świetle nowych wymagań prawnych (KSC, RODO, KRI), bezpieczeństw i niebezpieczeństw związanych z wykorzystywanymi w pracy urządzeniami mobilnymi, eDowodu jako nowego narzędzia do bezpiecznej komunikacji obywatela z administracją, bezpiecznej komunikacji obywatela z e-administracją, służbą zdrowia oraz podmiotami komercyjnymi, stanu realizacji e-doręczeń, jednolitego sposobu uwierzytelniania w systemach administracji publicznej

na platformie Login.gov.pl, zmian w Profilu Zaufanym, techniczno-praktycznych aspektów elektroniczacji zamówień publicznych, czyli miniPortal i ePUAP w praktyce.

Drugi dzień konwentu poświęcony był tematowi technicznej strony RODO, czyli wyniku złączenia formalnych oraz nieformalnych źródeł wiedzy Inspektorów Ochrony Danych, standardom dostępności WCAG 2.1 na stronach internetowej i w aplikacjach mobilnych oraz dobrym praktykom w tworzeniu dostępnych dokumentów cyfrowych zgodnych z WCAG. W konwencie uczestniczyło 79 przedstawicieli urzędów i JST z województwa śląskiego

Akademia Bezpiecznego Internetu

W ramach wdrażania działań wynikających ze Strategii kontynuowano warsztaty „Bezpieczni w sieci” z projektu **Akademia Bezpiecznego Internetu** (pilotaż projektu przeprowadzono w roku 2016 wspólnie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 5 w Katowicach).

Problem bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w sieci staje się być coraz bardziej dostrzegany. Zagrożenia takie jak: hejt, agresja w sieci, sexting, uzależnienia od gier, czy niebezpieczne gry namawiające graczy do zachowań ryzykownych to realne zagrożenia. Dlatego tak ważnym tematem jest uczenie dzieci i młodzieży prawidłowego korzystania z zasobów sieci oraz kształtowania właściwych postaw wobec już istniejących zagrożeń.

Program warsztatów obejmuje:

- przedstawienie i omówienie korzyści płynących z korzystania z Internetu.
- poszerzenie wiedzy uczniów dotyczącej zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.
- wdrażanie do zachowywania zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

W szkołach podstawowych woj. śląskiego organizowane były warsztaty dla uczniów oraz prelekcje z cyberbezpieczeństwa dla ich rodziców. W roku 2019r. z warsztatów skorzystało **882 uczniów** oraz **749 rodziców**.

Konferencja z warsztatami „Młodzi w świecie nowoczesnych technologii - wyzwanie dla nauczyciela” - kierowana do nauczycieli ze szkół i przedszkoli województwa śląskiego

Bezpłatna konferencja z warsztatami odbyła się 27 maja 2019 r. w sali konferencyjnej Parku Przemysłowo – Technologicznego Revita Park w Katowicach.

Wydarzenie w całości poświęcone było problematyce bezpieczeństwa młodych ludzi podczas korzystania z zasobów Internetu i nowoczesnych technologii.

Organizatorzy konferencji: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 5 w Katowicach i Specjalistyczną Poradnią Rodzinną w Katowicach, jako partnerami merytorycznymi.

Konferencja została zainaugurowana wykładem „Nowoczesne Technologie, a rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży”. Następnie uczestnicy konferencji brali udział - do wyboru - w trzech warsztatach tematycznych:

- warsztat nr 1: „Bezpieczne wprowadzanie dzieci w świat nowoczesnych technologii i Internetu”,
- warsztat nr 2: „Młodzież w świecie nowoczesnych technologii – korzyści i zagrożenia”,
- warsztat nr 3: „Wpływ treści pornograficznych na rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży”.

Ogółem w konferencji uczestniczyło **62 nauczycieli**.

Konferencja w nowej formule tj. wraz z 3 warsztatami do wyboru stała się okazją do porozmawiania w większym gronie o najważniejszych kwestiach związanych z bezpieczeństwem w sieci i szukaniem najlepszych rozwiązań dotyczących cyberbezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży.

Zdjęcie 10. Podczas konferencji „Młodzi w świecie nowoczesnych technologii - wyzwanie dla nauczyciela”

Konferencja „Kompetencje przyszłości. Eksperti Programowania na start”

Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego było partnerem Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu podczas organizacji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Kompetencje przyszłości. Eksperti Programowania na start” 4.06.2019r.

Konferencja zgromadziła liczne grono naukowców i praktyków, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, pracowników instytucji publicznych, dyrektorów placówek oświatowych, nauczycieli oraz osób, którym bliska jest idea kształcenia dla przyszłości. Łącznie udział wzięło **119 osób**.

Głównymi obszarami tematycznymi konferencji były:

- zadania edukacji dla przyszłości, strategie i główne kierunki działania w najbliższej perspektywie czasowej,
- innowacyjne rozwiązania metodyczne i formy organizacyjne kształcenia niezbędne w rozwijaniu myślenia logicznego, algorytmicznego, refleksyjnego i komputacyjnego uczniów – dobre praktyki,
- rozszerzona rzeczywistość w procesie kształcenia,
- roboty edukacyjne – atrakcyjne narzędzia do nauki programowania dla dzieci,
- kształcenie włączające uczniów z niepełnosprawnościami w cyfrowym świecie,
- profilaktyka zagrożeń w cyberprzestrzeni.

Forum Twórczych Nauczycieli

Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego było partnerem Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu w projekcie „**Forum Twórczych Nauczycieli**” podczas którego od maja do grudnia 2019r. zorganizowano 7 seminariów:

- 21.05.2019r. „Aktywny nauczyciel – aktywny uczeń, czyli co zrobić, aby uczniowie chcieli się uczyć”;
- 11.06.2019r. „Problem based learning – metoda projektu w szkole”;
- 24.09.2019r. „Blended learning w edukacji szkolnej”;
- 08.10.2019r. „Neurodydaktyka w służbie nauczyciela”;
- 22.10.2019r. „Tablica interaktywna – nowa przestrzeń pracy uczniów na lekcji”
- 05.11.2019r. „Metoda e-portfolio w szkole”
- 19.11.2019r. „Grywalizacja w szkole”.

Zamysł projektu wynikał z potrzeby unowocześniania edukacji, tak, aby można było zrealizować jedno z najważniejszych zadań: przygotować współczesne pokolenia do funkcjonowania w cyfrowej przyszłości, w rozwijającym się społeczeństwie informacyjnym. Zmiana cywilizacyjna stworzyła potrzebę rozwijania kreatywności, krytycznego, logicznego i analitycznego myślenia, w związku z tym redefinicji ulegają dotychczasowe formy i metody kształcenia. Celem projektu było upowszechnienie w środowisku oświatowym najnowszej wiedzy na temat nowoczesnych, przyjaznych uczniom, rozwiązań organizacyjnych i metodycznych kształcenia, uwzględniając przy tym współczesne rozwiązania technologiczne. W projekcie uczestniczyło w sumie **500 nauczycieli**.

Warsztaty z narzędzi ICT dla mieszkańców woj. śląskiego

Od lutego 2019r. kontynuowano cykl szkoleń i warsztatów dla mieszkańców województwa śląskiego pod hasłem „**Warsztaty z narzędzi ICT**” - cykl bezpłatnych warsztatów z zakresu praktycznego wykorzystania możliwości ICT przez mieszkańców woj. śląskiego w życiu codziennym i zawodowym. Warsztaty skierowane były do wszystkich osób zainteresowanych podnoszeniem swoich kompetencji. Różnorodność podejmowanych zagadnień wpłynęła na dotarcie do większej ilości osób zainteresowanych szkoleniami.

W ramach cyklu zrealizowano następujące warsztaty praktyczne:

1. GIMP - grafika rastrowa - poziom podstawowy

- Data: 01.02.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Paweł Romaniuk
- Zakres: pojęcia grafiki rastrowej i grafiki wektorowej, charakterystyka najczęściej wykorzystywanych formatów plików, interfejs programu, podstawy tworzenia grafiki rastrowej, techniki obróbki zdjęć.
- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego

Ilość uczestników: 12 osób

BEZPŁATNE SZKOLENIE DLA MIESZKAŃCÓW
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

GIMP

GRAFIKA RASTROWA
POZIOM PODSTAWOWY

01.02.2019 r. (piątek)
godz.: 9.00-14.00

Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego
Katowice, ul. Powstańców 34,
piętro II, sala 205
trener: Paweł Romaniuk

W PROGRAMIE M.IN.:

- Wprowadzenie do programu „GIMP”
- Podstawy tworzenia grafiki rastrowej
- Techniki obróbki zdjęć

REJESTRACJA I SZCZEGÓŁY:
www.e-slask.pl

Śląskie.
Śląskie Centrum
Społeczeństwa Informacyjnego

Zdjęcie 11. Podczas szkolenia „GIMP - grafika rastrowa - poziom podstawowy”

2. GIMP - grafika rastrowa - poziom zaawansowany

- Data: 11.02.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Paweł Romaniuk
- Zakres: zaawansowane zaznaczanie, wykorzystanie narzędzi do korekty fotografii, korekcja barwna fotografii, tworzenie obrazów symbolicznych ze zdjęć, filtry i ich wykorzystanie do efektów fotograficznych.
- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego
Ilość uczestników: 10 osób

BEZPŁATNE SZKOLENIE DLA MIESZKAŃCÓW
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

GIMP

GRAFIKA RASTROWA
POZIOM ZAAWANSOWANY

11.02.2019 r. (poniedziałek)
godz.: 9.00-14.00

Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego
Katowice, ul. Powstańców 34
piętro II, sala 205
trener: Paweł Romaniuk

W PROGRAMIE M.I.N.:

- Korekcja barwna fotografii
- Tworzenie obrazów symbolicznych ze zdjęć
- Filtry i ich wykorzystanie do efektów fotograficznych

REJESTRACJA I SZCZEGÓŁY:
www.e-slask.pl

 Śląskie.
Opole Centrum Społeczeństwa Informacyjnego | Katowice Centrum Społeczeństwa Informacyjnego | Wrocławskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

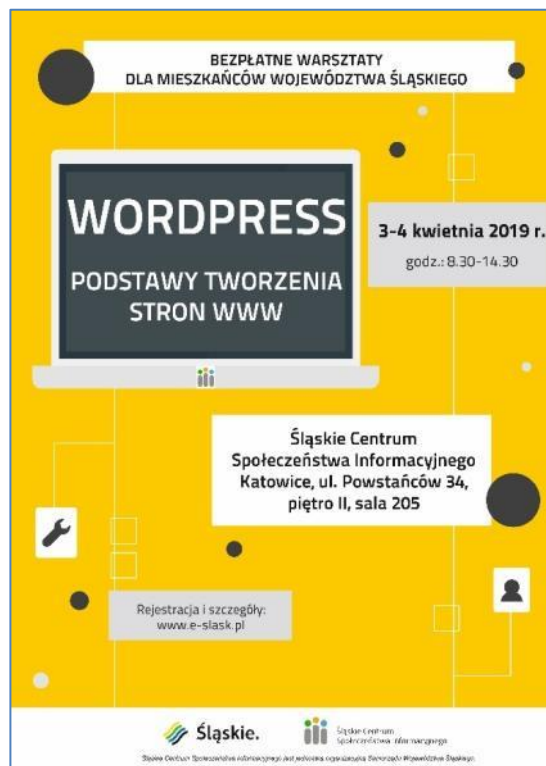
 Śląskie Centrum
Społeczeństwa Informacyjnego

Zdjęcie 12. Podczas szkolenia „GIMP - grafika rastrowa - poziom zaawansowany”

3. Wordpress - podstawy tworzenia stron WWW

- Data: 26-27.02.2019r., 11-12.03.2019r., 03-04.04.2019r.
 - Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
 - Prowadzący: Michał Majer
 - Zakres: materiały i informacje potrzebne do rozpoczęcia tworzenia strony WWW, możliwości systemu WordPress - główne aspekty systemu, wady i zalety, prawidłowy dobór, konfiguracja i wymagania serwera, instalacja WordPress na serwerze, konfiguracja systemu Wordpress, panel administracyjny, budowanie strony na Wordpress`ie, projekt graficzny, zasady i wymogi responsywności stron www, budowanie strony w oparciu o gotowe motywy i z wykorzystaniem kreatorów graficznych.
 - Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego
- Ilość uczestników: 30 osób

Zdjęcie 13. Podczas szkolenia „Wordpress - podstawy tworzenia stron WWW”

4. SEO dla WordPress – optymalizacja strony internetowej

- Data: 10.04.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Michał Majer
- Zakres: podstawowa wiedza nt. wyszukiwarek, najpopularniejsze wyszukiwarki w Internecie, algorytmy wyszukiwania, najważniejsze narzędzia do pozycjonowania strony WWW - Google Analytics i Google Search Console, budowanie witryny pod SEO, słowa kluczowe: dobieranie i rozmieszczenie słów kluczowych, heurystyka w SEO, pozycjonowanie w Google Maps.
- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego

Ilość uczestników: 10 osób

Zdjęcie 14. Podczas szkolenia „SEO dla WordPress – optymalizacja strony internetowej”

5. Podstawy programu Photoshop

- Data: 11.04.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Michał Majer
- Zakres: grafika rastrowa / wektorowa, podstawowe przeznaczenie programu Adobe Photoshop, Adobe Photoshop CC, różnice, i korzyści z nowej formuły pakietu Adobe, rozdzielczości i standardy "do druku" i "do internetu", tryb RGB a CMYK, warstwy, podstawowe narzędzia dostępne w Photoshop CC, filtry, akcje, makra, alternatywne darmowe programy
- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego
Ilość uczestników: 11 osób

6. WordPress dla średniozaawansowanych

- Data: 8-9.05.2019r., 29 i 31.05.2019r., 12-13.06.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Michał Majer
- Zakres: podstawowa budowa plików WP, zarządzanie zaawansowanymi ustawieniami WP, rozszerzanie podstawowej funkcjonalności WP poprzez wyspecjalizowane wtyczki, integracja WP z Google Analytics / Google Search Console / Pixel FB, sklep na WP - Woocommerce - podstawowe omówienie, struktura plików szablonu w WordPressie - kompleksowa budowa strony WWW, najpopularniejsze kreatory WYSIWYG dostępne do WP, zaawansowane

funkcjonalności kreatora stron - Elementor Page Builder.

- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego

Ilość uczestników: 27 osób

Zdjęcie 15. Podczas szkolenia „WordPress dla średniozaawansowanych”

7. Instagram w biznesie

- Data: 14.05.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Marta Brał, Magda Hoderny-Jeznach
- Zakres: specyfikacja aplikacji Instagram, Instagram jako najprężniej rozwijające się medium społecznościowe. Czy Instagram jest miejscem sprzedaży produktów i usług, inspirujące case studies - marki, które osiągnęły sukces na Instagramie, działania reklamowe na Instagramie, rola Influencera w rozwoju marki na Instagramie, narzędzia wspomagające rozwój konta na Instagramie, przydatne aplikacje, analiza statystyk konta na Instagramie.

- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego

Ilość uczestników: 13 osób

8. Media społecznościowe 3.0 - jak wykorzystać Social Media w marketingu internetowym

- Data: 18.06.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Jakub Nagórski
- Zakres: wprowadzenie - czym jest e-marketing i jak wykorzystać go w komunikacji marki, strategia komunikacji w social media, Facebook a liczby, jak zacząć jako marka w social media – fanpage, grupy, listy i inne narzędzia, targetowanie postów do wybranych grup odbiorców, analiza statystyk, kryzysy w social media, użyteczne narzędzia zewnętrzne przydatne do działań w social media, potencjał innych kanałów niż FB – najlepsze realizacje w social media.

- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego

Ilość uczestników: 15 osób

9. SEO dla WordPress – optymalizacja strony internetowej - poziom podstawowy

- Data: 25.09.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Michał Majer
- Zakres: najpopularniejsze wyszukiwarki w Internecie, algorytmy wyszukiwania, najważniejsze narzędzia do pozycjonowania strony WWW - Google Analytics i Google Search Console, budowanie witryny pod SEO, dobieranie i rozmieszczenie słów kluczowych, pozycjonowanie w wynikach Google Maps, problemy i zagrożenia w SEO, wtyczki do pracy z SEO dla stron na WordPress.
- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego

Ilość uczestników: 23 osoby

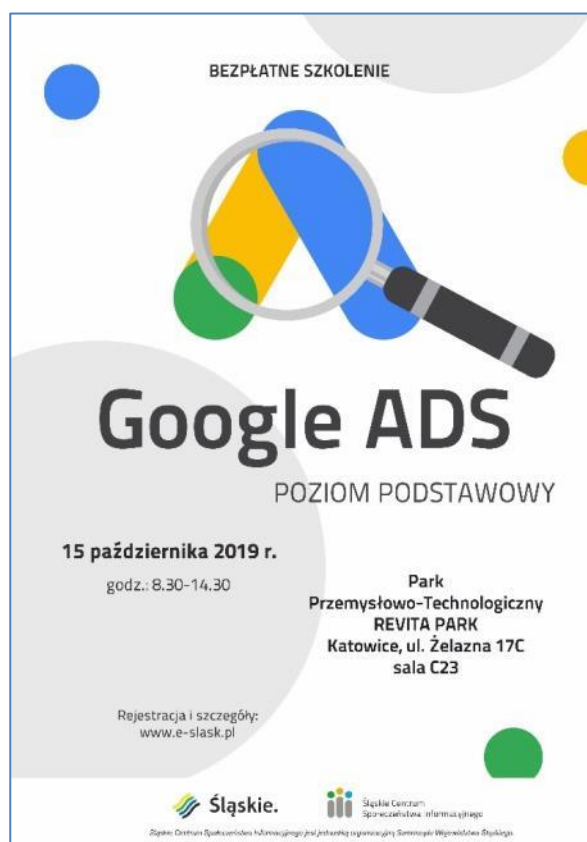

Zdjęcie 16. Sala szkoleniowa „SEO dla WordPress – optymalizacja strony internetowej - poziom podstawowy”

10. Google Ads - poziom podstawowy

- Data: 15.10.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Krzysztof Zajac
- Zakres: wprowadzenie do reklam Google Ads, reklama w wyszukiwarce, graficzna / banerowa, wideo w YouTube, remarketing, interfejs Google Ads, modele rozliczeń - CPC, CPM, konwersje - czym są, reklamy tekstowe, Google Analytics - analiza i raportowanie kampanii reklamowych
- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego

Ilość uczestników: 62 osoby

Zdjęcie 17. Podczas szkolenia „Google Ads - poziom podstawowy”

11. Tworzenie skutecznych infografik do mediów społecznościowych - poziom podstawowy

- Data: 29.10.2019r. i 30.11.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Maciej KuczmarSKI
- Zakres: zasady rządzące komunikacją wizualną, planowanie i tworzenie koncepcji infografiki, tekst i jego rola w infografice, podstawy projektowania graficznego, zasady, które rządzą doбором kolorów, zestawianiem krojów pisma i rozkładaniem poszczególnych elementów, narzędzia do tworzenia infografik.
- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego

Ilość uczestników: 20 osób

12. Facebook w praktyce - poziom podstawowy

- Data: 19.11.2019r.
- Miejsce: Śląskie Centrum Społeczności Informacyjnego w Katowicach
- Prowadzący: Majka Lipiak
- Zakres: omówienie trendów w branży marketingowej i na portalu Facebook, profesjonalna strona firmowa (fanpage), strategia obecności na Facebooku, algorytm Facebooka, skuteczna komunikacja – jak tworzyć angażujące posty, komunikacja wizualna, analiza skuteczności działań.
- Uczestnicy: mieszkańcy województwa śląskiego

Ilość uczestników: 64 osoby

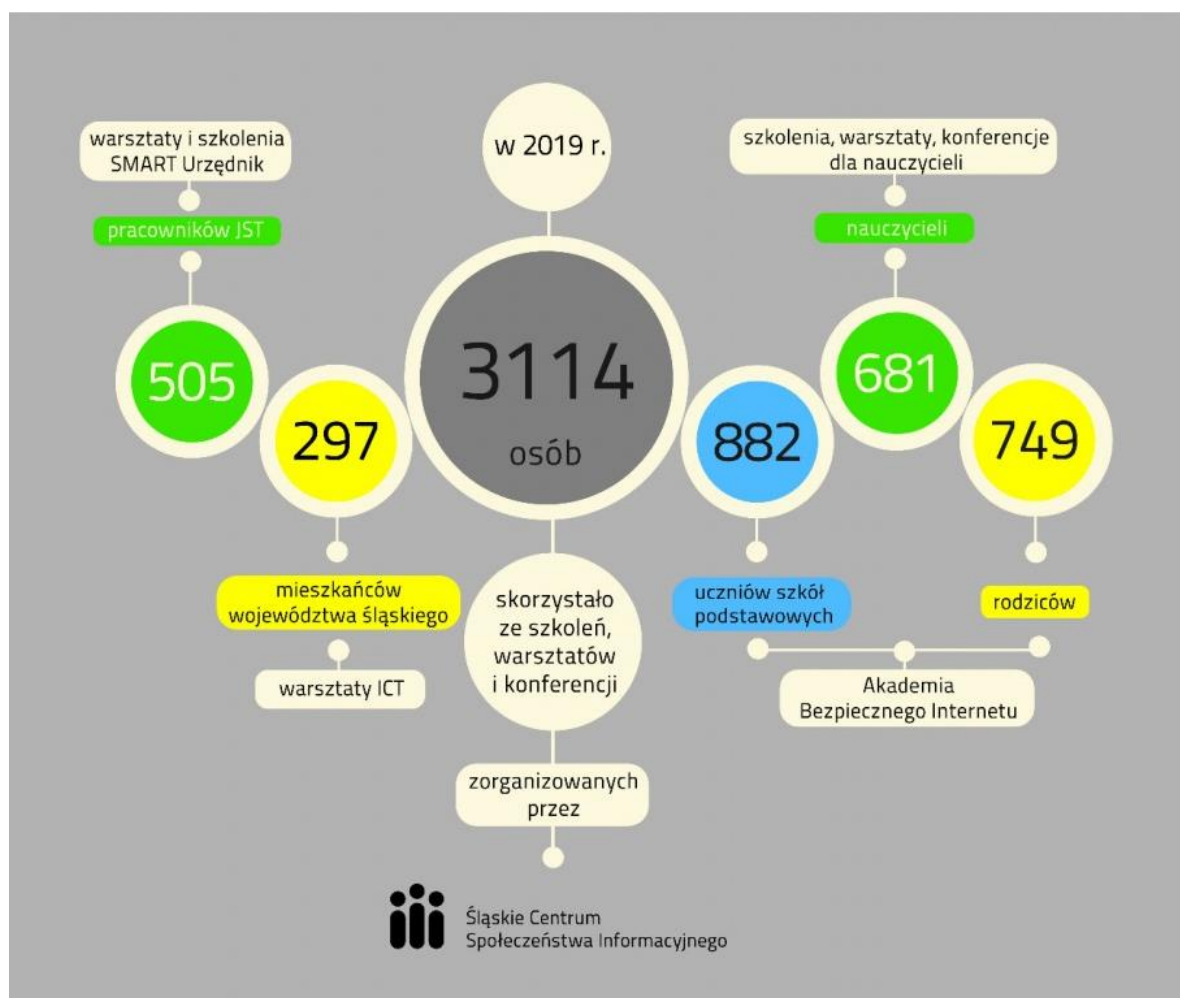

Zdjęcie 18. Podczas szkolenia „Facebook w praktyce - poziom podstawowy”

łącznie w cyklu szkoleń i warsztatów dla mieszkańców woj. śląskiego pod hasłem „Warsztaty z narzędzi ICT” udział wzięło 297 osób.

Reasumując aktywności zogniskowane wokół Celu 1 *Strategii*, tj. rozwoju kompetencji cyfrowych prowadzone przez Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w 2019r. warto podkreślić, iż objęto nimi **3.114 osób**, w tym 505 pracowników JST, 297 mieszkańców województwa śląskiego, 681 nauczycieli oraz 882 uczniów ze szkół województwa śląskiego i 749 ich rodziców.

Szczegółowe dane prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 1. Działania ŚCSI w ramach rozwoju kompetencji cyfrowych w 2019r.

Źródło: opracowanie Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

1.2 CEL 2 - Zwiększenie dostępności danych publicznych

Zarówno w Dyrektywach Unii Europejskiej, jak i na gruncie przepisów krajowych podkreśla się wagę dostępności do informacji sektora publicznego w kontekście rozwoju społeczno-gospodarczego. „Polityka otwartego dostępu do danych propagująca szeroką dostępność i ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego do celów prywatnych lub komercyjnych, przy minimalnych ograniczeniach prawnych, technicznych lub finansowych bądź bez takich ograniczeń, i wspierająca obieg informacji przeznaczonych nie tylko dla podmiotów gospodarczych, lecz także dla opinii publicznej, może odegrać ważną rolę w stymulowaniu rozwoju nowych usług opartych na nowatorskich sposobach łączenia i korzystania z takich informacji, pobudzić wzrost gospodarczy i wesprzeć zaangażowanie społeczne”⁴.

Cel Centralnego Repozytorium Informacji Publicznej wskazanego w Ustawie o dostępie do informacji publicznej realizuje w Polsce serwis <http://dane.gov.pl>.⁵ Doświadczenia zdobyte m.in. podczas prowadzenia tego serwisu zaowocowały przygotowaniem przez Ministerstwo Cyfryzacji „Programu otwierania danych publicznych” (PODP) przyjętym w drodze uchwały Rady Ministrów.⁶

Program jest skierowany do organów administracji rządowej oraz jednostek organizacyjnych im podległych lub przez nie nadzorowanych. Ministerstwo Cyfryzacji będzie zachęcać do stosowania go również przez inne podmioty, które tworzą lub przechowują dane publiczne, w szczególności **jednostki samorządu terytorialnego**, fundusze celowe, państwowe instytuty badawcze oraz państwowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych⁷. Celem Programu jest poprawa jakości i zwiększenie liczby danych dostępnych na portalu dane.gov.pl. Jednym ze wskaźników pomiaru celu jest **liczba urzędów** administracji rządowej i **samorządowej stosujących standard udostępniania danych**. Standard ten został zdefiniowany w załączniku do PODP.

Powyższe działania na poziomie krajowym wyznaczają kierunek, który został przyjęty w *Strategii*, a który dotyczy zwiększenia dostępności danych publicznych dla osób fizycznych, przedsiębiorstw oraz samej administracji publicznej. Pomocnym w realizacji tego celu wydaje

⁴ Dyrektywa 2013/37/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26.06.2013r.

⁵ Ustawa z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. 352, z 2017 r. poz. 60 oraz z 2018 r. poz. 1000)

⁶ Uchwała Nr 107/2016 Rady Ministrów z dnia 20 września 2016r.

⁷ Program Otwierania Danych Publicznych, Załącznik do Uchwały Nr 107/2016 Rady Ministrów z dnia 20 września 2016r.

się być opracowany przez Ministerstwo Cyfryzacji podręcznik pn. „Otwieranie danych. Podręcznik dobrych praktyk”. Pomiar tego obszaru w wymiarze regionalnym jest wysoce utrudniony, co można zauważyć w punkcie 2 niniejszego opracowania poświęconemu analizie wskaźnikowej.

Jak wskazano w „Raporcie monitoringowym za rok 2018” w Europie funkcjonuje narzędzie do oceny stopnia dojrzałości otwartości danych publicznych. Obecnie składa się z 16 wskaźników (w 2018r. było to 15 wskaźników) w ramach 4 obszarów, tj.:

- polityki w zakresie promocji otwartego dostępu do danych publicznych (ramy polityki, koordynacja krajowa, normy licencyjne);
- oceny krajowych portali udostępniających dane (funkcjonalności portalu, wykorzystanie portalu, dostarczanie danych, trwałość portalu);
- oddziaływanie danych (w wymiarach strategicznym, politycznym, społecznym, środowiskowym i ekonomicznym);
- jakości udostępnianych danych (automatyzacja, aktualność danych i metadanych, zgodność z DCAT-AP, jakość wdrożenia).

W 2019r. obszarom przyznano równe wagi, tj. po 25% (w 2018r. były to odpowiednio 27%, 26%, 26% i 21%). Wskaźniki w ramach obszarów są oceniane punktowo – i tak maksymalne wartości punktowe dla wskazanych obszarów wynoszą w 2019r.:

- 645 dla polityki w zakresie promocji otwartego dostępu do danych publicznych (w 2018r. 680)
- 650 dla oceny krajowych portali udostępniających dane (tożsama ocena była w 2018r.)
- 650 dla oddziaływania danych (tożsama ocena była w 2018r.)
- 650 dla jakości udostępnianych danych (w 2018r. 520)

Maksymalny wynik punktowy może wynieść w 2019r. 2595 punktów (w 2018r. było to 2500 punktów).

Polska osiągnęła dojrzałość w zakresie otwartego dostępu do danych publicznych w 2019r. na poziomie 78% - uzyskując następujące wyniki cząstkowe w ramach poszczególnych obszarów:

- polityka w zakresie promocji otwartego dostępu do danych publicznych = 585 punktów;
- ocena krajowych portali udostępniających dane = 510 punktów
- oddziaływanie danych w wymiarach strategicznym, politycznym, społecznym,

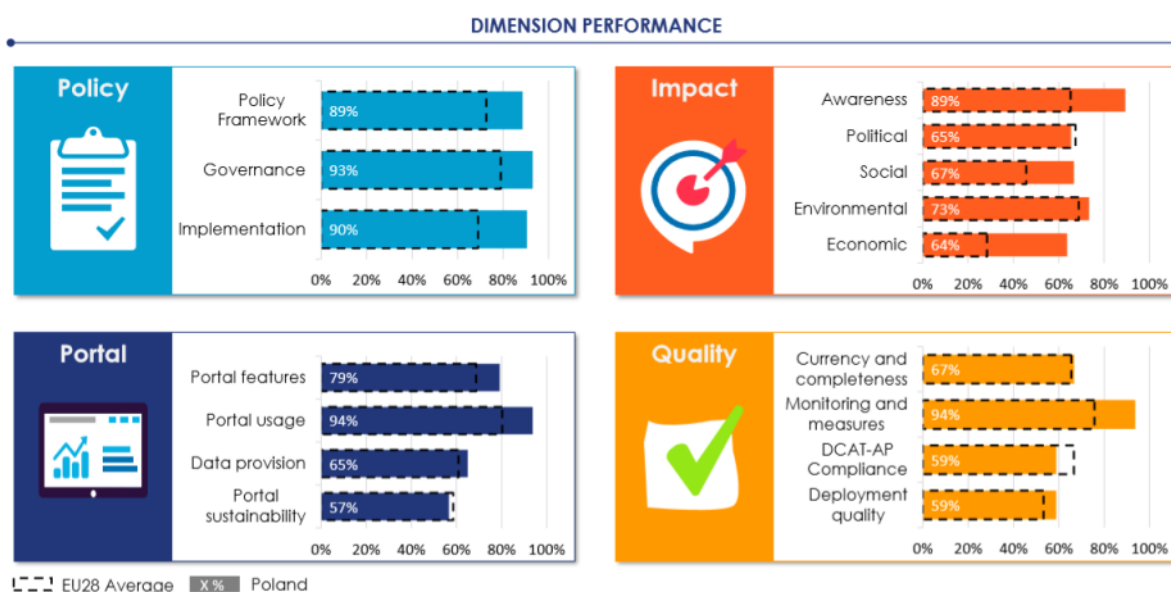
środowiskowym i ekonomicznym = 470 punktów

– jakość udostępnianych danych = 450 punktów.

Polska zajęła 7 miejsce w na 32 badane kraje z wynikiem powyżej średniej UE (66%) i znalazła się w grupie krajów szybko doganiających (*fast trackers*). Najlepszy wynik uzyskała w obszarze jakość, następnie w kolejności portale, oddziaływanie i polityka. Szczegółowe wyniki zamieszczono poniżej.

State-of-Play on open data - 2019

Poland

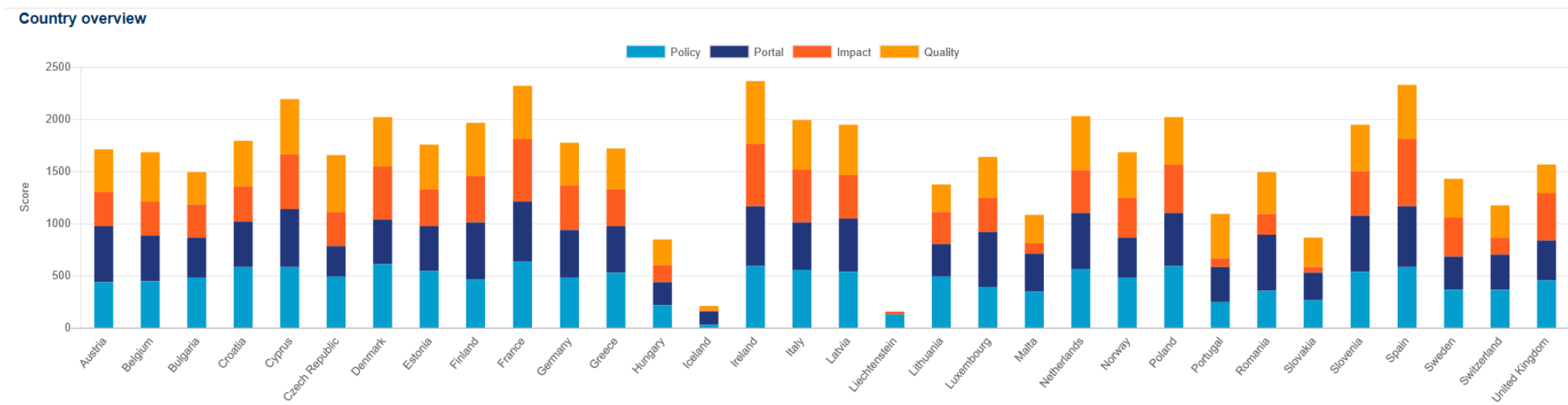

Rysunek 2. Dojrzałość w zakresie otwartości danych publicznych w Polsce w 2019r.

Źródło: <https://www.europeandataportal.eu/pl/dashboard#2019>

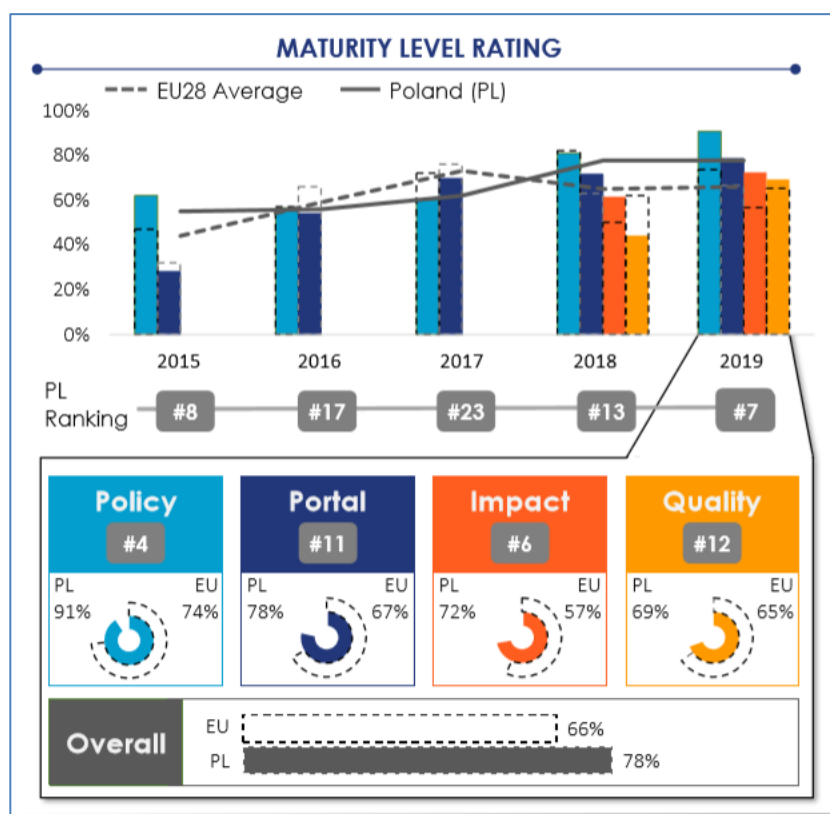
W związku z modyfikacją metodologii obliczania poziomu dojrzałości w zakresie otwartego dostępu do danych publicznych oraz liczby krajów poddanych badaniom porównania w czasie są utrudnione. Tym niemniej widać wyraźny postęp w Polsce w tym zakresie w stosunku do roku 2015. Szczegóły prezentują rysunki 11 i 12.

Dane dla 32 badanych krajów europejskich w 2019r. prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 3. Dojrzałość w zakresie otwartości danych publicznych w 2019r. w wybranych krajach europejskich.

Źródło: <https://www.europeandataportal.eu/pl/dashboard#2019>

Rysunek 4. Poziom dojrzałości w zakresie otwartości danych publicznych w Polsce na tle średniej UE w latach 2015-2019

Źródło: https://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/country-factsheet_poland_2019.pdf

Dane publiczne w Otwartym Regionalnym Systemie Informacji Przestrzennej (ORSIP)

Szczególne miejsce dla realizacji celu 2 w woj. śląskim zajmuje Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej (ORSIP), czyli Geoportal Województwa Śląskiego ułatwiający dostęp do danych przestrzennych. Umożliwiają to powstałe interaktywne mapy i związane z nimi usługi. Na stronie internetowej pod adresem www.orsip.pl

możliwy jest bezpłatny dostęp do obszernych danych i informacji z terenu województwa śląskiego. Dane te otrzymywane są z różnych instytucji.

W kontekście rozwoju platformy ORSIP wdrożono produkcyjnie oprogramowanie SaaS (*Software as a Service*), które umożliwia samodzielne tworzenie responsywnych aplikacji mapowych hostowanych w chmurze. W 2019r. opracowano i udostępniono poniższe nowe aplikacje:

1. Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Śląskiego
2. Mapa Fortyfikacji
3. Granice historyczne województwa śląskiego
4. Jednostki organizacyjne i spółki z udziałem województwa śląskiego
5. Obwody łowieckie w województwie śląskim
6. Szlak Architektury Drewnianej Województwa Śląskiego
7. Szlak Orlich Gniazd
8. Szlaki tematyczne województwa śląskiego

Obecnie w ramach ORSIP udostępnianych jest 166 zbiorów danych w formacie umożliwiającym ich automatyczne przetwarzanie, a liczba podmiotów współpracujących w ramach platformy wyniosła 27.

W ramach procesu przygotowania niniejszego *Raportu*, podobnie jak w 2018r. przeprowadzono indywidualny wywiad pogłębiony z pracownikami ŚCSI. Podczas wywiadu poruszano trzy wymiary związane z funkcjonowaniem ORSIP, tj.:

- co jest i funkcjonuje poprawnie,
- czego nie ma a powinno być,

- co jest ale powinno zostać zmienione.

Niektóre wskazania z 2018r. zostały powtórzone, dodatkowo pojawiły się nowe. Wyniki zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 1. Wyniki indywidualnego wywiadu pogłębianego dotyczącego ORSIP w 2019r.

Osiągnięcia (co jest i funkcjonuje poprawnie)	Deficyty (czego nie ma a powinno być)	Konieczne zmiany (co jest ale powinno zostać zmienione)
relacja zakresu i jakości rezultatów projektu do poniesionych nakładów	braki w kadrze oraz wsparcie techniczne	stworzenie własnej koncepcji platformy ORSIP i jej rozwój
rosnąca popularność systemu jako narzędzia do podejmowania optymalnych decyzji, nauki, podróży, hobby	środki finansowe na rozwój systemu, np. na zakup niezbędnych licencji dla wersji mobilnej, wynagrodzenia dla informatyków	legislacja uniemożliwiająca swobodną integrację danych przestrzennych z różnych poziomów
nawiązane relacje i kanały współpracy (np. Śląska Organizacja Turystyczna, Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach, Główny Instytut Górnictwa)	brak świadomości na temat wagi danych przestrzennych	wzmocnienie roli systemu w ramach struktury Urzędu Marszałkowskiego
niekomercyjny charakter	przestarzała infrastruktura sprzętowa utrudniająca rozwój platformy ORSIP	zwiększenie liczby użytkowników pozainstytucjonalnych
		stabilna infrastruktura hardware'owa
		promocja województwa poprzez dedykowane aplikacje mapowe

W ramach rozwoju systemu zespół ORSIP wskazuje dodatkowo na:

- potrzebę podjęcia przez Zarząd woj. śląskiego decyzji o charakterze strategicznym co do docelowej wizji i scenariuszy dla ORSIP-u
- konieczność uniezależnienia się od firm zewnętrznych i zbudowanie systemu ORSIP w oparciu o nową technologię w celu utrzymania platformy po okresie trwałości projektu
- zogniskowanie zasobów zespołu na rozwijaniu aplikacji i ograniczeniu czynności administracyjnych do niezbędnego minimum.

1.3 CEL 3 - Rozwój elektronicznych usług publicznych

W ramach celu 3 Strategii wyodrębniono trzy działania, tj.:

- racjonalizacja kosztów transakcyjnych elektronicznych usług publicznych,

- podniesienie jakości i dojrzałości usług publicznych o wysokim potencjale wykorzystania,
- upowszechnienie wykorzystania elektronicznych usług publicznych.

Promocja usług e-administracji w woj. śląskim

Poniżej zaprezentowano wybrane działania Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w zakresie promocji e-administracji i upowszechniania wykorzystania elektronicznych usług publicznych.

1.3.1. Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej (ORSIP)

- 21-22.03.2019r., Poznań – wystąpienia pt.: „Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego i technologia ESRI w służbie osób z niepełnosprawnościami” oraz „Wykorzystanie ArcGIS Online, czyli GIS as a service, w ramach Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Śląskiego” w ramach „VII Forum BioGIS – System Informacji Przestrzennej w badaniach różnorodności biologicznej. Użytkownik GIS autorem własnych rozwiązań do zastosowań środowiskowych”. Liczba uczestników ok. 200.

Zdjęcie 19. ORSIP podczas VII Forum BioGIS

- 5.04.2019r., siedziba ŚCSI – szkolenie z obsługi systemu ORSIP dla uczniów ZST w Bytomiu. Liczba uczestników – 20 osób,

- 16-17 05.2019r., Szczyrk – wystąpienie pt. „ORSIP – nowe kierunki działań” w ramach IX Śląskiego Konwentu Informatyków i Administracji.

Zdjęcie 20. ORSIP podczas IX Konwentu Informatyków i Administracji

- 23.05.2019r., siedziba ŚCSI – 2 szkolenia z obsługi systemu ORSIP i OPI-TPP dla pracowników JST województwa śląskiego. Liczba uczestników – 23 osoby
- 30.05.2019r., siedziba ŚCSI – 2 szkolenia z obsługi systemu ORSIP i OPI-TPP dla pracowników JST województwa śląskiego. Liczba uczestników 25 osób

Zdjęcie 21. Podczas szkolenia z obsługi systemu ORSIP i OPI-TPP dla pracowników JST województwa śląskiego

- 6.11.2019r., Bytom – 2 szkolenia z obsługi systemu ORSIP podczas GIS Day w ZST Bytom dla uczniów i nauczycieli. Liczba uczestników – 18 uczniów i 9 nauczycieli

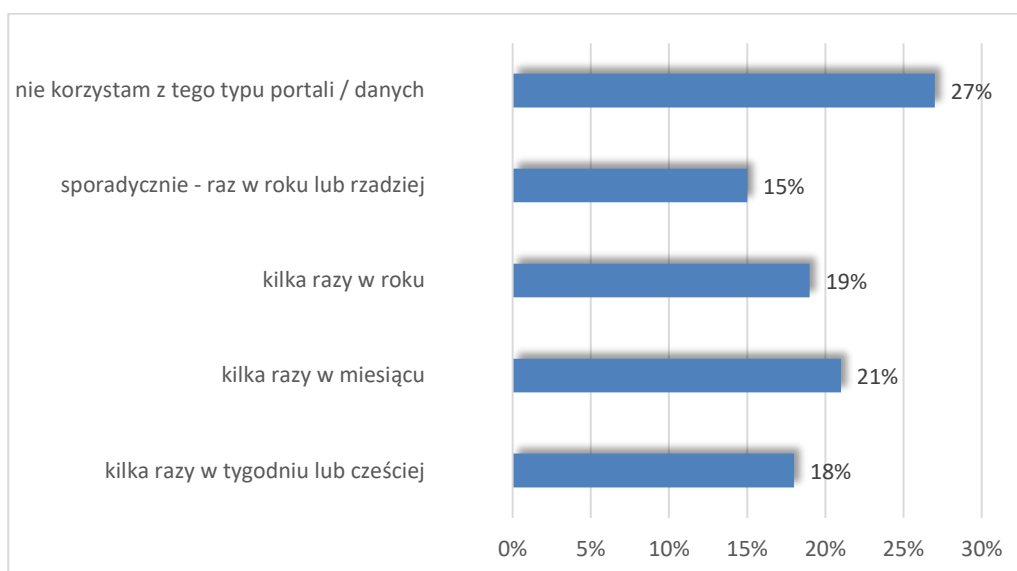
Zdjęcie 22. Podczas szkolenia z obsługi systemu ORSIP – GIS Day w ZST Bytom

- 13.11.2019r., Sosnowiec – warsztaty „Geoankieta i prezentacja danych w ArcGIS Pro” podczas GIS Day Sosnowiec dla studentów WNP UŚ. Liczba uczestników – 12 osób.

Zdjęcie 23. Podczas warsztatów z Geoankieta i prezentacja danych w ArcGIS Pro – GIS Day Sosnowiec

Zaprezentowane działania wpływają m.in. na wzrost poziomu świadomości mieszkańców o istnieniu danej usługi elektronicznej i poprawiają częstotliwość korzystania z takich usług. Dane dotyczące popularności usług geoportali (w tym ORSIP) w 2019r. w woj. śląskim prezentuje rysunek.

Rysunek 5. Częstotliwość korzystania z geoportalu krajowego/geoportali regionalnych i danych przestrzennych przez ankietowanych mieszkańców woj. śląskiego

Źródło: badania prowadzone w ramach prac nad Regionalną Polityką Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030, Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, Katowice 2019

1.3.2. System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (SEKAP)

Pracownicy Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w Katowicach uczestniczyli w szeregu spotkań i konferencji na których została zaprezentowana platforma PeUP SEKAP. Najważniejsze z nich w 2019 r. to m.in.:

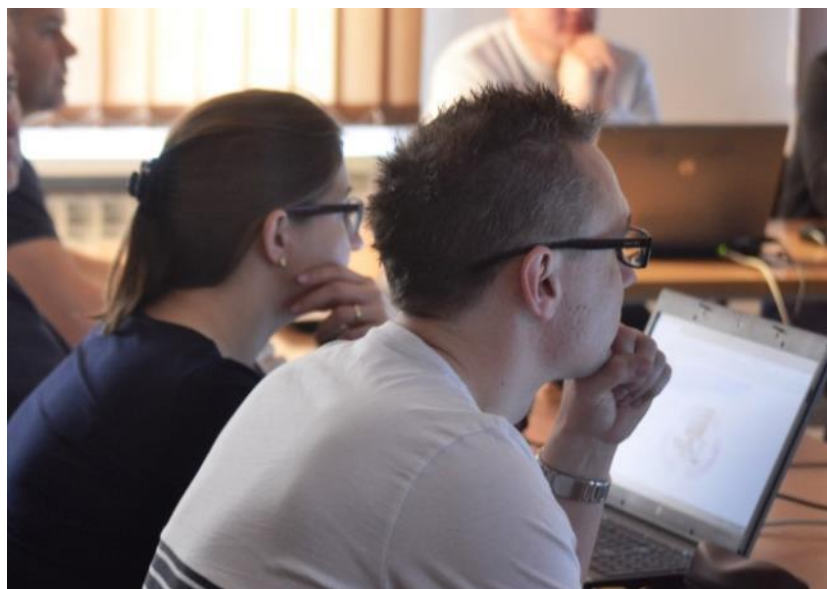
- 16-17.05.2019r., Szczyrk – IX Śląski Konwent Informatyków i Administracji – w trakcie którego została przedstawiona prezentacja Platformy SEKAP i regionalne wykorzystanie portalu przez Starostwo Powiatowe w Mikołowie

Zdjęcie 24. SEKAP podczas IX Śląskiego Konwentu Informatyków i Administracji

- 6.08.2019r., Warszawa – Udział w spotkaniu w Ministerstwie Cyfryzacji w sprawie PESEL w certyfikatach do podpisu
- 14.10.2019r., Katowice – Instrukcja kancelaryjna – szczegółowe zasady i tryb wykonywania czynności kancelaryjnych oraz postępowania z dokumentacją w urzędzie
- 25.03.2019r., 26.03.2019r., 27.03.2019r., 17.06.2019r., 01.07.2019r., 25.11.2019r., 03.12.2019r., 04.12.2019r., Katowice – Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego prowadziło cykl szkoleń dotyczące panelu administracyjnego platformy SEKAP. W szkoleniu brali udział pracownicy urzędów, którzy administrują katalogiem usług partnera SEKAP. W szkoleniu wzięły udział pracownicy urzędów: Urząd Miasta w Dąbrowie Górniczej, Urząd Gmina Pyskowice, Urząd Gminy Dębowiec, Urząd Gminy Rudniki, Urząd Miasta Jastrzębie-Zdrój, Urząd Miasta Bielsko-Biała, Urząd Gminy Wodzisław Śląski, Urząd Miasta Mysłowice,

Urząd Miasta Zabrze, Urząd Gminy Konopiska, Urząd Gminy Wiry, Urząd Gminy Czernichów, Urząd Miasta Tychy, Urząd Gminy Lyski, Urząd Miasta Gliwice, Urząd Gminy Mszana, Urząd Gminy Miasteczko Śląskie. Łącznie przeszkolono 48 osób.

Zdjęcie 25. Podczas szkoleń z zakresu panelu administracyjnego platformy SEKAP.

Rola SEKAP w realizacji Celu 3

W zakresie rozwoju e-usług, podobnie jak w latach poprzednich, strategicznym systemem dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w województwie śląskim jest System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (www.sekap.pl).

W ramach procesu przygotowania niniejszego *Raportu*, podobnie jak w 2018r., przeprowadzono indywidualny wywiad pogłębiony z pracownikami ŚCSI. Podczas wywiadu poruszano trzy wymiary związane z funkcjonowaniem SEKAP, tj.:

- co jest i funkcjonuje poprawnie,
- czego nie ma a powinno być,
- co jest, ale powinno zostać zmienione.

Niektóre wskazania z 2018r. zostały powtórzone, dodatkowo pojawiły się nowe. Wyniki zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 2. Wyniki indywidualnego wywiadu pogłębionego dotyczącego SEKAP w 2019r.

Osiągnięcia (co jest i funkcjonuje poprawnie)	Deficyty (czego nie ma a powinno być)	Konieczne zmiany (co jest ale powinno zostać zmienione)
Szerokie wykorzystanie systemu w ramach komunikacji A2A	Środki finansowe na rozwój systemu (kadra, oprogramowanie, hardware)	
Integracja Platformy SEKAP z systemami zewnętrznymi: ePUAP, ORSIP, LSI, Ekopłatnik	Gwarancja finansowania projektu SEKAP po 2020 roku	Należy dookreślić linie współpracy pomiędzy platformą regionalną a centralną
Dynamiczny wzrost liczby partnerów w latach 2008-2019	Docelowa wizja systemu po zakończeniu okresu trwałości projektu	Ograniczona technologicznie architektura systemu (obecnie w trakcie opracowania nowego rozwiązania związanego z interfejsem)
Szeroki wachlarz usług na 4 poziomach dojrzałości	Świadomość znaczenia SEKAP dla rozwoju e-usług wśród decydentów	Spadające znaczenie oraz przydatność podpisu CC SEKAP, co stanowi naturalny kierunek, podpis CC SEKAP wypełnił ówczesną lukę, jako darmowe narzędzie do popisywania przeznaczone dla administracji.

Osiągnięcia (co jest i funkcjonuje poprawnie)	Deficyty (czego nie ma a powinno być)	Konieczne zmiany (co jest ale powinno zostać zmienione)
		Aktualnie tym narzędziem jest Profil Zaufany. CC SEAKP - ze względu na koszty utrzymania, zakres działania - regionalny (obowiązkowe ubezpieczenia) nie będzie centrum kwalifikowanym
Utrzymanie integracji ePUAP-SEKAP w zakresie wykorzystania Profilu Zaufanego		Analiza dokumentacji w celu spełnienia warunków w zakresie produkcyjnej integracji platformy SEKAP jako dostawcy usług z systemem Węzła Krajowego
Uzyskanie pozytywnych wyników w ramach pilotażu integracji SEKAP z krajowym systemem e-tożsamości (Węzeł Krajowy) - współpraca z Ministerstwem Cyfryzacji - stanowiące podstawę do aktualnych przygotowań formalnych w tym zakresie oraz współpracy w przyszłości	Rejestrowanie rozmów przychodzących oraz wychodzących w celu zabezpieczenia przed ewentualnymi sytuacjami spornymi w ramach odbywania rozmów zespołu helpdesk	Uzależnienie od wykonawcy systemu (oprogramowania, które Urząd zakupił) - o czym decydują kwestie finansowe, związane z posiadaniem i utrzymaniem własnego zespołu programistów
Świadczenie wysokiej jakości i powszechnie dostępnych nowych oraz zmodernizowanych e-usług. Wprowadzenie prac mających na celu dostosowanie strony www.sekap.pl do wymagań nałożonych przez Ustawę o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 848)	Zakup urządzeń sieciowych umożliwiających wykonywanie backupu	Konieczność podniesienia responsywności strony www.sekap.pl w odniesieniu do jej odbiorców
Posiadanie wykwalifikowanej kadry pracowniczej odpowiadającej za świadczenie usług z zakresu helpdesk		Zaplecze techniczne umożliwiające wdrożenie funkcji nagrywania rozmów
Rejestracja i obsługa zgłoszeń z różnych kanałów (e-mail, telefon, formularz www)		
Udostępnienie przez Wojewódzki Urząd Pracy nowej karty usługi oraz formularzy, które wykorzystywane są przez szerokie grono obywateli. W związku z tym odnotowano znaczny wzrost liczby użytkowników platformy SEKAP oraz zwiększoną ilość wysyłanych		

Osiągnięcia (co jest i funkcjonuje poprawnie)	Deficyty (czego nie ma a powinno być)	Konieczne zmiany (co jest ale powinno zostać zmienione)
wniosków elektronicznych		
Utrzymanie liczby partnerów oraz znaczący wzrost jednostek organizacyjnych partnerów. Podpisanie Aneksów do Umowy o współpracy w ramach systemu SEKAP z partnerami		
Zainteresowanie współpracą i przyłączeniem się do Platformy SEKAP ze strony Kolei Śląskich		
Wzrost liczby realizowanych usług udostępnianych użytkownikom Platformy SEKAP		
Modernizacja infrastruktury Platformy PeUP SEKAP: wymiana serwera bazodanowego, pracującego w klastrze wysokodostępny, zakup macierzy (baza danych Platformy SEKAP aktualnie pracuje na nowej macierzy), przeniesienie danych ze starych macierzy dotyczących serwerów aplikacyjnych oraz serwerów PeUP		

Aktualnie na platformie PeUP SEKAP świadczy usługi 506 podmiotów. 131 urzędów, w tym 4 jednostki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego tj. Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego (ŚCSI), Wojewódzki Urząd Pracy (WUP), Śląskie Centrum Przedsiębiorczości (ŚCP), Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (WODGiK) i 375 jednostek organizacyjnych. Oprócz stale rosnącej liczby usług udostępnianych mieszkańcom (aktualnie jest ich ponad 799) Platforma PeUP SEKAP jest również zintegrowana z platformą ePUAP, Profilem Zaufanym, systemem LSI, systemem ekoPłatnik, PUE-ZUS, systemami PWPW (Kierowca, Pojazd) oraz systemem ORSIP.

Według stanu na 25.11.2019r. najpopularniejszymi (pierwsza dziesiątka) pod względem liczby składanych wniosków były następujące usługi:

1. Korespondencja w sprawie projektu złożonego w ramach konkursu/naboru finansowego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 27 005
2. Korespondencja pomiędzy urzędami oraz jednostkami organizacyjnymi – 23 481
3. Złożenie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach naboru ze środków Europejskiego

Funduszu Rozwoju Regionalnego – 20 617

4. Korespondencja w innej sprawie związanej z RPO WSL na lata 2014-2020 nie sklasyfikowanej w katalogu usług – 16 803
5. Pismo ogólne do urzędu – 15 804
6. Przedstawienie informacji o terminie, czasie i miejscu, w którym będą prowadzone zajęcia, wraz z listą uczestników – 11 973
7. Złożenie wniosku o finansowanie projektu w ramach naboru ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – 10 226
8. Skargi i wnioski – 9 251
9. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 9 047
10. Złożenie wniosku beneficjenta o płatności dla projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 7 919

Wśród 10 urzędów, które złożyły największą liczbę wniosków wg stanu na 25.11.2019r. były: Urząd Marszałkowski (79 237), Wojewódzki Urząd Pracy (39 667), Śląskie Centrum Przedsiębiorczości (35 023), Miasto Katowice (12 773), Miasto Jastrzębie Zdrój (7 968), Miasto Bielsko-Biała (7 571), Powiat Wodzisławski (7 070), Gmina Wodzisław Śląski (4 933), Powiat Lubliniecki (4 847) oraz Urząd Miejski w Gliwicach (4 233).

Według stanu na 9.12.2019r. w mijającym roku założono 13 330 skrzynek kontaktowych, co jest najwyższą wartością w ciągu 12 miesięcy od początku funkcjonowania SEKAP-u (od 2008r.). Na ten rezultat miało wpływ wskazane w tabeli 2 udostępnienie przez Wojewódzki Urząd Pracy nowej karty usługi oraz formularzy, które wykorzystywane są przez szerokie grono obywateli w kontekście naboru projektów dofinansowanych w ramach EFS.

W badaniach mieszkańców woj. śląskiego realizowanych w związku z opracowywaniem Regionalnej Polityki Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030 pojęcie „System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej” było znane dla **77% ankietowanych**. Posiadanie konta na platformie SEKAP/ePUAP zadeklarowało **55% badanych**. Tylko **9%** respondentów posiada podpis CC SEKAP.

Zarówno liczba partnerów, jak i dynamika wzrostu świadczą o pozytywnej roli jaką SEKAP odgrywa w animowaniu współpracy i wykorzystaniu potencjału wszystkich interesariuszy (niemal wszystkich urzędów z województwa śląskiego).

Najważniejsze wydarzenia związane z rozwojem platformy w 2019r. to m.in.:

Nowe jednostki organizacyjne Partnerów SEKAP

- W 2019 roku 54 nowych jednostek organizacyjnych Partnerów SEKAP udostępniło usługi na platformie SEKAP

Modernizacja infrastruktury Platformy PeUP SEKAP

- wymiana serwera bazodanowego, pracującego w klastrze wysoko-dostępnym, zakup macierzy (baza danych Platformy SEKAP aktualnie pracuje na nowej macierzy), przeniesienie danych ze starych macierzy dotyczących serwerów aplikacyjnych oraz serwerów PeUP.

Kontynuacja uruchomienia funkcjonalności „Duże pliki” u Partnerów oraz w jednostkach organizacyjnych

- Kontynuacja działania podjętego w 2018 roku w zakresie uruchomienia mechanizmu integracji platformy PeUP SEKAP z ePUAP, w zakresie odbierania poprzez PeUP SEKAP tzw. „dużych plików”. Automatyczne pobieranie z ePUAP „Dużych plików” będących załącznikami do wysyłanych wniosków elektronicznych znacząco podnosi poziom komunikacji pomiędzy podmiotami publicznymi administracji rządowej samorządowej. Aktualnie z funkcjonalności „dużych plików” korzysta 101 partnerów w tym jednostki organizacyjne partnerów.

Nowe karty usług na platformie PeUP SEKAP

- W dniu 4 marca 2019 r. ruszył proces wymiany tradycyjnych dowodów osobistych na dowody zawierające warstwę elektroniczną. Elektroniczny dowód służył do uwierzytelnienia posiadacza w e-usługach administracji publicznej oraz do podpisywania dokumentów elektronicznych.

W związku z wdrożeniem dowodów osobistych z warstwą elektroniczną, na platformie SEKAP zostały zamieszczone nowe karty usług oraz formularze elektroniczne:

1. Wymiana dowodu osobistego z powodu braku możliwości identyfikacji i uwierzytelnienia lub złożenia podpisu,
2. Wymiana dowodu osobistego z powodu zmiany wizerunku twarzy,
3. Wymiana ważnego dowodu osobistego na dowód z warstwą elektroniczną,
4. Zawieszenie i cofnięcie zawieszenia certyfikatów zamieszczonych w dowodzie osobistym,

5. Wymiana dowodu osobistego z powodu braku certyfikatu identyfikacji i uwierzytelnienia lub certyfikatu podpisu osobistego,
6. Wymiana dowodu osobistego z powodu upływu terminu zawieszenia dowodu,

Pozostałe karty z katalogu usług Dowody osobiste publikowane na platformie Sekap zostały zaktualizowane na podstawie znowelizowanych przepisów:

1. Wydanie dowodu osobistego po raz pierwszy dziecku w wieku do 5 lat,
 2. Wydanie dowodu osobistego po raz pierwszy osobie w wieku 5 - 18 lat,
 3. Wydanie dowodu osobistego po raz pierwszy osobie powyżej 18 lat,
 4. Wydanie dowodu osobistego osobie ubezwłasnowolnionej,
 5. Wymiana dowodu osobistego z powodu zmiany danych zawartych w dowodzie Osobistym,
 6. Wymiana dowodu osobistego z powodu upływu terminu ważności,
 7. Wymiana ważnego dowodu osobistego na dowód z warstwą elektroniczną.
-
- W roku 2019 na podstawie zmian niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym obowiązujących od 1 lipca 2019 r., zostały opracowane formularze elektroniczne dotyczące podatków i opłat: Informacja o gruntach, Deklaracja na podatek rolny, Informacja o lasach, Deklaracja na podatek leśny.
 - Na wniosek Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach zostały opracowane formularze elektroniczne, za pomocą których przedsiębiorcy wnioski dotyczące finansowania usług rozwojowych w ramach Działania 8.2 RPO WSL na lata 2014-2020. Od dnia uruchomienia usługi na platformie SEKAP zostało złożonych około 7 799 wniosków elektronicznych.
 - W listopadzie na wniosek Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach została zaimplementowana funkcjonalność CAPTCHY, której celem jest potwierdzenie poprzez wykonanie prostego testu potwierdzającego, że operacje wysłania dokumentów elektronicznych z platformy SEKAP wykonuje człowiek, a nie komputer lub oprogramowanie symulujące prace człowieka.
 - W związku z nowelizacją Kodeksu wyborczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 z późn. zm.) zostały przygotowane i udostępnione formularze: Wzór wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru

wyborców, Wzór wniosku o dopisanie do spisu wyborców, Wzór zgłoszenia zamiaru głosowania korespondencyjnego przez osobę niepełnosprawną

- W ramach realizowanego przez Urząd Miasta Mikołów projektu „Cyfrowy Powiat Mikołowski”, na platformie SEKAP powstały nowe karty usług:
 1. Wydanie zaświadczenia potwierdzającego dane zawarte w zagubionym dowodzie rejestracyjnym lub karcie pojazdu
 2. Wytyczne do umieszczania w adnotacji dowodu rejestracyjnego informacji i spełnieniu przez samochód osobowy, samochód ciężarowy, samochód specjalny, ciągnik samochodowy lub autobus określonego poziomu emisji Euro
 3. Zgoda na wcześniejsze opuszczenie zajęć szkolnych
 4. Wniosek o przeniesienie dziecka do innej placówki szkolnej
 5. Zwolnienie z nauki drugiego języka obcego nowożytnego
 6. Usprawiedliwienie nieobecności ucznia na zajęciach organizowanych przez szkołę
 7. Zapomoga z Funduszu Świadczeń Socjalnych
 8. Zwolnienie z nauki języka obcego który jest drugim językiem nauczania dla ucznia w związku z posiadaną przez niego wadą słuchu/głęboką dysleksją rozwojową
 9. Zgoda na spóźnianie z powodu stałych problemów komunikacyjnych
 10. Dofinansowanie podręczników
 11. Oświadczenie rodziców/opiekunów prawnych w sprawie uczęszczania ich dziecka na religię/etykę
 12. Wniosek o zwolnienie z obowiązku obecności na zajęciach wychowania do życia w rodzinie
 13. Zgłaszanie szkód powstałych w związku z administrowaniem i utrzymaniem sieci dróg, ulic i chodników
 14. Usuwanie pojazdów z drogi na koszt właściciela - opłaty za usunięcie i przechowywanie pojazdu na parkingu strzeżonym
 15. Wniosek o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej
 16. Wniosek o wykreślenie z ewidencji osób bezrobotnych
 17. Wydanie zaświadczenia dla ZUS w celu przyznania świadczenia przedemerytalnego
 18. Rozwiązanie i likwidacja stowarzyszenia zwykłego.

Modernizacja platformy SEKAP

- Rozpoczęto działania w zakresie modernizacji i rozbudowy oprogramowania Platformy e-Uслуг Publicznych FINN 8 SQL (PeUP SEKAP) w zakresie dostosowania do wymagań ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. W ramach trzech kolejnych etapów został zmodernizowany interfejs w zakresie prezentacji w katalogu usług (ponad 700 kart usług), następnie skrzynki kontaktowej użytkownika oraz kolejno danych adresowych partnerów SEKAP. W kolejnym etapie ma zostać utworzony moduł z systemem zarządzania treścią CMS - pozwalającym na prezentowanie w jednolitej szacie graficznej dowolnych treści wprowadzonych przez administratora platformy SEKAP.

1.4 Infrastruktura

Jak zapisano w dokumencie *SRSI WSL 2020+*: „*Pominięte zostały te cele, których realizacja z różnych powodów (najczęściej polityki państwa) została przesunięta na poziom centralny a możliwość wpływu samorządu wojewódzkiego jest – i w perspektywie kilku lat będzie – minimalna, np. budowa sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu*”⁸. Tym niemniej za zgodą Komisji Europejskiej Województwo Śląskie – Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego realizowało w 2019r. zadania operatora Śląskiej Regionalnej Sieci Szerokopasmowej (ŚRSS).

Projekt „Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa” (ŚRSS) został zidentyfikowany i opracowany w ramach *Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2015*⁹. Został zrealizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Priorytet II Społeczeństwo Informacyjne, Działanie 2.1 Infrastruktura Społeczeństwa Informacyjnego. Wartość projektu wyniosła ponad 44 mln zł. Projekt w 85% został sfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a pozostała część pochodziła ze środków własnych Województwa Śląskiego. W ramach projektu powstała infrastruktura światłowodowa o długości 454,76 km. Budowa sieci została zakończona w grudniu 2015 roku.

⁸ *Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego 2020+*, Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, Katowice, marzec 2016, s. 47.

⁹ <https://www.e-slask.pl/files/zalaczniki/2013/06/12/1371025465/1371033316.pdf>, s. 120.

Jednym z podstawowych celów budowy ŚRSS było pokrycie infrastrukturą telekomunikacyjną obszarów województwa wykluczonych cyfrowo – tzw. białych i szarych plam. W efekcie powstała sieć składająca się z dwóch oddzielnych części: północnej o długości 251,28 km i południowej, która liczy 203,48 km. Część północna łączy m.in. Tarnowskie Góry, Lubliniec, Kłobuck, Częstochowę, Myszków, Zawiercie, Dąbrowę Górniczą i Sosnowiec. W zasięgu części południowej znajdują się m.in. Tychy, Pszczyna, Bielsko-Biała, Żywiec, Żory, Jastrzębie-Zdrój, Cieszyn, Wodzisław Śląski, Rybnik i Racibórz¹⁰.

Podobnie, jak w przypadku zespołów SEKAP i ORSIP w ramach prac nad niniejszym *Raportem* przeprowadzono indywidualny wywiad pogłębiony z zespołem sieciowym w celu zdiagnozowania stanu w tym obszarze. W chwili obecnej z usług ŚRSS korzystają 22 podmioty a w 2019r. podpisano 3 umowy z operatorami telekomunikacyjnymi. W związku z zachodzącymi zmianami technologicznymi (sieć 5G) oraz rosnącymi potrzebami samorządów i ich jednostek organizacyjnych w zakresie dostępu do infrastruktury o określonej jakości wydaje się, że istnieje duże prawdopodobieństwo wykorzystania potencjału ŚRSS w najbliższej przyszłości. Obecnie poziom wykorzystania sieci to ok. 110 km. W I kwartale 2020 roku planuje się podpisanie 18 nowych umów zwiększających poziom wykorzystania sieci o kolejne ok. 94,5 km, trwają przygotowania do podpisania umowy z Alfafiber Sp. z o.o. (2,1 km ciemnych włókien), 10 umów z Protonet (łącznie 36,7 km ciemnych włókien) oraz 7 kolejnych umów z Tauron Obsługa Klienta Sp. z o.o. (51,2 km ciemnych włókien i 4,5 km kanalizacji).

¹⁰ <https://www.srss.pl/o-projekcie>

2. Analiza wskaźnikowa

W dokumencie *Strategii* monitoring wskaźników zakładał łączenie informacji i wyników badań z następujących źródeł:

1. Statystyki publicznej – tj. przede wszystkim przez danych Głównego Urzędu Statystycznego.
2. Badań i raportów opracowywanych w ramach projektów badawczych realizowanych na potrzeby administracji centralnej (np. Ministerstwa Cyfryzacji).
3. Raportów z systemów zarządzanych i administrowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (np. SEKAP, ORSIP).
4. Badań ankietowych realizowanych przez ŚCSI wśród jednostek samorządu terytorialnego (współpracujących w ramach rozwoju platform SEKAP i ORSIP).
5. Dedykowanego badania zlecanego przez województwo i realizowanego wśród trzech grup – mieszkańców województwa, przedsiębiorstw i jednostek administracji.

W 2019r. nie wykonano dedykowanego badania w obszarze społeczeństwa informacyjnego (pkt. 5). Tym niemniej w 2019r. Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego zrealizowało część prac nad nowym dokumentem „Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030”. W ramach tych prac przeprowadzono 3 warsztaty eksperckie (diagnostyczny 12 września 2019r., aksjologiczny 7 października 2019r. oraz wdrożeniowy 21 października 2019r.), a także badania ankietowe mieszkańców (830 ankiet) i urzędów JST (91 ankiet) oraz wywiady pogłębione wśród 25 przedsiębiorców z województwa śląskiego w zakresie tematyki społeczeństwa informacyjnego. W grudniu 2019r. sporządzono projektu dokumentu Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030, zawierający wyniki z ww. warsztatów oraz przeprowadzonych badań ankietowych i wywiadów. Wybrane wyniki tego badania zaprezentowano w tej części Raportu.

W przypadku Głównego Urzędu Statystycznego dane pochodzą głównie z 2 źródeł:

- badania „*Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2019 roku*”
- Raportu „*Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2015-2019*”.

Należy podkreślić, że badania realizowane przez GUS, zgodnie z metodologią Eurostatu, charakteryzują się częściową zmiennością zakresu przedmiotowego. Oznacza to, że pytania

i moduły tematyczne różnią się w poszczególnych latach – niektóre z nich są pomijane, a inne dodawane do ankiety dedykowanej gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom. W procesie opracowywania *Strategii* przyjęto, że dla monitoringu zostanie wykorzystana część wskaźników dostępnych wówczas w badaniach GUS (np. monitorujących poziom kompetencji z zakresu bezpiecznego posługiwania się ICT). Zmiana zakresu przedmiotowego badań spowodowała deficyt w dostępie do relewantnych danych.

Wszystkie wartości w poniższej tabeli wskaźnikowej, o ile nie wskazano inaczej, dotyczą województwa śląskiego (poziom NUTS 2).

Tabela 3. Zestawienie wskaźników

Cel	Działanie	Wskaźnik	Raport 2018	Obecnie dostępne dane [rok]	Źródło	Charakter zmian
1. Rozwój kompetencji cyfrowych	1.1. Dostosowywanie posiadanych kompetencji cyfrowych do zachodzących zmian społecznych i technologicznych	% mieszkańców uważających posiadane kompetencje za wystarczające dla ich potrzeb	31,6% [2018]	brak danych [2019]	GUS	niedookreślony
		% mieszkańców, którzy mieli możliwość podnieść kompetencje cyfrowe w ciągu ostatnich 12 miesięcy	15,1% [2018]	brak danych [2019]	GUS	nd.
		% mieszkańców, którzy podnieśli swoje kompetencje cyfrowe w ostatnich 12 miesiącach	4% [2018]	2% [2019]	GUS	Pozytywny
		Odsetek osób w wieku 16-74 lata korzystających z Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy, posiadających umiejętności komputerowe na poziomie:			GUS	Negatywny
		• niskim	29,8%	34,4%		
		• średniozaawansowanym	23,5%	25,5%		
		• zaawansowanym	23,3% ¹¹	22,1%		
		(porównanie „rok do roku”)	[2018]	[2019]		
	1.2. Rozwój zaawansowanych kompetencji cyfrowych	% przedsiębiorców uznających kompetencje cyfrowe pracowników za wystarczające	brak danych	brak danych	nd.	nd.
		% mieszkańców potrafiących administrować systemami i sieciami w IT	brak danych	brak danych	nd.	nd.
% mieszkańców oceniających swoje kompetencje jako zaawansowane		23,3 % [2018]	22,1% [2019]	GUS	Negatywny	

¹¹ Wskaźniki badane przez GUS obejmują odpowiednio: osoby posiadające niskie, podstawowe oraz ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe

Cel	Działanie	Wskaźnik	Raport 2018	Obecnie dostępne dane [rok]	Źródło	Charakter zmian
1. Rozwój kompetencji cyfrowych		Odsetek osób w wieku 16-74 lata korzystających z Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy: -tworzenie kodu w języku programowania	4,0 % [2018]	3,1% [2019]	GUS	Negatywny
		Odsetek osób w wieku 16-74 lata kiedykolwiek korzystających z Internetu i zmieniających ustawienia dowolnego oprogramowania	34,3 % [2018]	40,1% [2019]	GUS	Pozytywny
	1.3. Podniesienie kompetencji z zakresu bezpiecznego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi	% mieszkańców świadomych zagrożeń związanych z wykorzystaniem TIK	brak danych	brak danych	nd.	nd.
		% mieszkańców potrafiących sobie radzić z zagrożeniami związanymi z wykorzystywaniem TIK	brak danych	brak danych	nd.	nd.
		% jednostek samorządu terytorialnego, które wprowadziły i stosują politykę bezpieczeństwa informacji	brak danych	brak danych	nd.	nd.
		% mieszkańców, którzy padli ofiarą oszustwa w sieci w ostatnich 12 miesiącach	brak danych	brak danych	nd.	nd.
		Osoby w wieku 16-74 lata korzystające z Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy: Odsetek osób, które ograniczyły lub powstrzymały się od wykonywania poniższych czynności przez Internet w wyniku obaw związanych z bezpieczeństwem (w podziale na zdarzenia):	[2015]	[2019]	GUS	Pozytywny

Cel	Działanie	Wskaźnik	Raport 2018	Obecnie dostępne dane [rok]	Źródło	Charakter zmian
1. Rozwój kompetencji cyfrowych	1.3. Podniesienie kompetencji z zakresu bezpiecznego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi	zamawianie lub kupowanie dóbr lub usług w celach prywatnych	3,3 %	8,2 %		
		korzystanie z bankowości internetowej	3,7 %	5,5 %		
		podawanie osobistych informacji na portalach społecznościowych	9,2 %	13,2 %		
		kontaktowanie się z jednostkami administracji publicznej lub instytucjami świadczącymi usługi publiczne	1,4 %	2,9 %		
		pobieranie oprogramowania, muzyki, plików video, gier lub innych plików danych	3,2 %	3,8 %		
		korzystanie z Internetu za pomocą urządzenia przenośnego poprzez bezprzewodowe połączenie poza domem	1,1 %	9,8 %		
		Osoby w wieku 16-74 lata korzystające z Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy: Odsetek osób które napotkały zdarzenia związane z bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu (w podziale na zdarzenia):			GUS	Neutralny

Cel	Działanie	Wskaźnik	Raport 2018	Obecnie dostępne dane [rok]	Źródło	Charakter zmian
1. Rozwój kompetencji cyfrowych	1.3. Podniesienie kompetencji z zakresu bezpiecznego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi	wystąpienie wirusa lub innego zagrożenia komputera, w wyniku których nastąpiła utrata danych lub czasu	15,0 %	brak danych		
		nadużycie danych osobowych przesyłanych przez Internet i/lub inne naruszenie prywatności	2,4 %	2,4%		
		strata finansowa poniesiona w wyniku otrzymania fałszywych wiadomości lub przekierowań do fałszywych stron internetowych pytających o dane osobowe	0,7 %	0,4%		
		strata finansowa poniesiona w wyniku fałszywej płatności z wykorzystaniem karty	brak danych	0,3%		
		dostęp dzieci do nieodpowiednich stron internetowych	1,0%	2,5%		
		% osób, które tworzą kopie zapasowe plików z komputera zapisując je na jakimkolwiek urządzeniu do przechowywania danych	47,3 % [2018]	38,5% [2019]	GUS	Negatywny

Cel	Działanie	Wskaźnik	Raport 2018	Obecnie dostępne dane [rok]	Źródło	Charakter zmian
2. Zwiększenie dostępności danych publicznych	2.1. Udostępnianie w formie elektronicznej wysokiej jakości danych będących w dyspozycji podmiotów sektora publicznego w sposób ułatwiający ich automatyczne przetwarzanie	liczba zbiorów danych udostępnianych przez administrację publiczną w formacie umożliwiającym ich automatyczne przetwarzanie	138 [2018]	166 [2019]	ORSIP ¹²	Pozytywny
			991 [2018]	1245 [2019]	dane.gov.pl ¹³ (dane dla Polski)	
		liczba udostępnianych przez administrację publiczną zbiorów danych, które są uaktualniane odpowiednio:	[2018]	[2019]	b.d.	nd.
			raz w miesiącu	b.d.		
	raz na kwartał		b.d.	b.d.		
	raz do roku	b.d.	b.d.			
	2.2. Rozwój usług i aplikacji korzystających z udostępnianych danych	liczba aplikacji i usług korzystających z publicznych zbiorów danych udostępnianych przez podmioty administracji publicznej z województwa śląskiego dostępna dla mieszkańców	brak danych	brak danych	nd.	nd.
liczba podmiotów z województwa śląskiego oferujących produkty wykorzystujące dane udostępniane przez instytucje publiczne		brak danych	brak danych	nd.	nd.	

¹² Na serwerze danych przestrzennych systemu ORSIP oraz na platformie ArcGIS Online opublikowane są 137 aktywne serwisy mapowe i warstwy hostowane. Serwis mapowy i warstwy hostowane można zdefiniować jako kompozycję jednej lub kilku warstw danych przestrzennych, które dotyczą jakiegoś zagadnienia. Serwisem mapowym jest np. serwis "granice administracyjne", w skład którego wchodzi warstwy z granicami gmin, powiatów i województwa. Poszczególne serwisy mapowe w systemie ORSIP (aplikacja iMap) zgrupowane są w moduły oraz podmoduły tematyczne, natomiast warstwy hostowane wykorzystywane są na potrzeby aplikacji dedykowanych.

¹³ Liczba wszystkich zbiorów danych dostępnych na portalu <https://dane.gov.pl/dataset> (nie tylko dane umożliwiające automatyczne przetwarzanie).

Cel	Działanie	Wskaźnik	Raport 2018	Obecnie dostępne dane [rok]	Źródło	Charakter zmian
2. Zwiększenie dostępności danych publicznych		liczba podmiotów oferujących produkty wykorzystujące dane udostępniane przez instytucje publiczne z województwa śląskiego	brak danych	brak danych	nd.	nd.
	2.3. Rozwój systemów pozyskiwania i przetwarzania danych na potrzeby zarządzania opartego na faktach w administracji publicznej	liczba urzędów, które wykorzystują dane udostępniane przez innych w celu poprawy jakości podejmowanych decyzji	brak danych	brak danych	nd.	nd.
		liczba zbiorów danych (źródeł) danych zintegrowanych w ramach platformy zarządzania opartego na faktach	brak danych	brak danych	nd.	nd.
		liczba raportów dostarczonych przez platformę w ostatnich 12 miesiącach	brak danych	brak danych	nd.	nd.
		liczba użytkowników platformy (konsumujących dane i publikujących dane)	brak danych	brak danych	nd.	nd.
3. Rozwój elektronicznych usług publicznych	3.1. Racjonalizacja kosztów transakcyjnych elektronicznych usług publicznych	liczba wniosków złożonych poprzez platformę SEKAP	55 858 [2018]	63 094 [2019]	SEKAP	Pozytywny
		liczba podmiotów współpracujących w ramach wybranych platform regionalnych	532 (SEKAP: 508 ORSIP: 24) [2018]	544 (SEKAP: 517 ORSIP: 27) [2019]	SEKAP, ORSIP	Pozytywny
		liczba porozumień dotyczących wspólnego wykorzystania infrastruktury teleinformatycznej (teleinformacyjnej) zawieranych pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego	brak danych	brak danych	nd.	nd.

Cel	Działanie	Wskaźnik	Raport 2018	Obecnie dostępne dane [rok]	Źródło	Charakter zmian
3. Rozwój elektronicznych usług publicznych	3.2. Podniesienie jakości i dojrzałości elektronicznych usług publicznych o wysokim potencjalne wykorzystania	liczba e-usług na trzecim poziomie dojrzałości świadczonych przez administrację lokalną dostępnych na platformach regionalnych	558 [2018]	569 [2019]	SEKAP	Pozytywny
		liczba e-usług na co najmniej czwartym poziomie dojrzałości świadczonych przez administrację lokalną dostępnych na platformach regionalnych	321 [2018]	317 [2019]	SEKAP	Negatywny
		liczba usług, które w skali województwa zostały zrealizowane drogą elektroniczną przynajmniej 1500 razy w ciągu roku każda	7 [2018]	8 [2019]	SEKAP	Pozytywny
		% urzędów, które posiadają własną stronę internetową zgodną ze standardami WCAG	79,9 % [2017]	77,6% - 84% [2018]	GUS	Pozytywny
	3.3. Upowszechnienie wykorzystania elektronicznych usług publicznych	% mieszkańców świadomych istnienia e-usług publicznych	brak danych [2017]	51% ¹⁴ [2019]	badanie ankietowe mieszkańców woj. śląskiego w ramach prac nad Regionalną Polityką Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030	nd.
		% przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną	94,9 % [2017]	95,3% - 97% [2018]	GUS	Pozytywny
		% osób korzystających z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy	39,4% [2018]	50,3% [2019]	GUS	Pozytywny

¹⁴ Odsetek ankietowanych mieszkańców woj. śląskiego, który spotkał się z pojęciem „elektroniczna usługa publiczna”

Cel	Działanie	Wskaźnik	Raport 2018	Obecnie dostępne dane [rok]	Źródło	Charakter zmian
3. Rozwój elektronicznych usług publicznych	3.3. Upowszechnienie wykorzystania elektronicznych usług publicznych	% urzędów, które promowały możliwość korzystania z usług administracji publicznej w formie elektronicznej	brak danych [2018]	85% ¹⁵ [2019]	badanie ankietowe jednostek samorządu terytorialnego woj. śląskiego w ramach prac nad Regionalną Polityką Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030	nd.
		stosunek liczby pism w postaci elektronicznej wpływających do urzędów administracji lokalnej do całkowitej liczby pism	brak danych [2018]	18,5% ¹⁶ [2019]	badanie ankietowe jednostek samorządu terytorialnego woj. śląskiego w ramach prac nad Regionalną Polityką Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030	nd.
		liczba pism przesłanych elektronicznie pomiędzy jednostkami administracji lokalnej	brak danych	brak danych	nd.	nd.

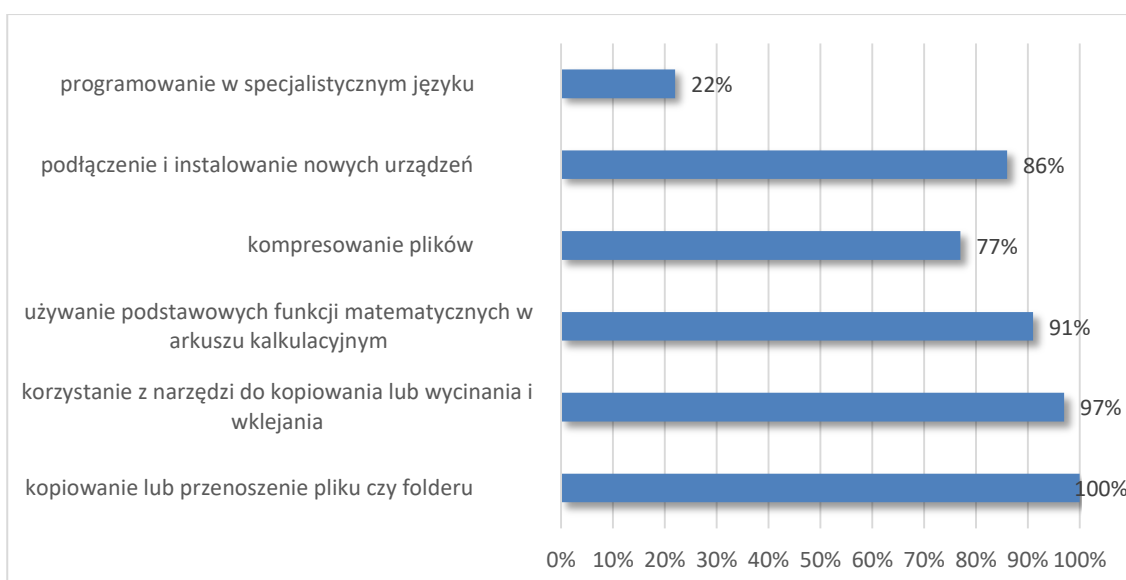
¹⁵ Odsetek ankietowanych JST woj. śląskiego twierdzących odpowiadających na pytanie „Czy urząd informuje obywateli i przedsiębiorców o możliwości korzystania z usług administracji publicznej przez Internet oraz zachęca do korzystania z tej formy załatwiania spraw urzędowych?”

¹⁶ Średni odsetek ankietowanych JST woj. śląskiego, które udzieliły odpowiedzi na pytanie: „Proszę oszacować udział/odsetek dokumentów/przesyłek, które wpłynęły drogą elektroniczną (nie tylko za pomocą skrzynki podawczej) w całej korespondencji przychodzącej do urzędu w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2019 r. [w %]”

Poza wskaźnikami zaprezentowanymi w tabeli warto przytoczyć również inne interesujące dane odnoszące się do wskazanych w *Strategii* celów, szczególnie w zestawieniu z pozostałymi województwami.

Jak już wspomniano Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego w ramach prac nad dokumentem *Regionalnej Polityki Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030* przeprowadziło badanie z wykorzystaniem ankiety elektronicznej wśród mieszkańców i jednostek samorządu terytorialnego z woj. śląskiego. Część wyników dotyczących kwestii podejmowanych w *Raporcie* zamieszczono poniżej.

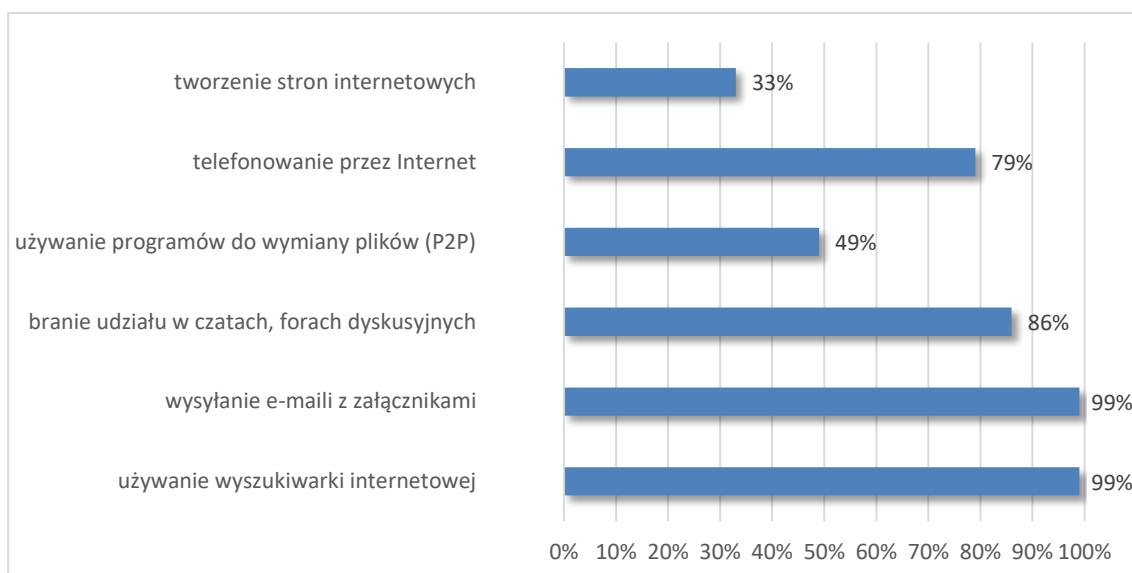
W aspekcie **celu 1 Strategii** ankietowani mieszkańcy woj. śląskiego dosyć wysoko ocenili własne umiejętności komputerowe i internetowe. 100% z nich potrafi kopiować lub przenosić pliki lub foldery, nieco ponad jedna piąta programować w specjalistycznym języku. Stosowne dane zamieszczono poniżej.

Rysunek 6. Ocena własnych umiejętności komputerowych - czynności, które choć raz kiedykolwiek zostały samodzielnie wykonane

Źródło: badania prowadzone w ramach prac nad Regionalną Polityką Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030, Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, Katowice 2019

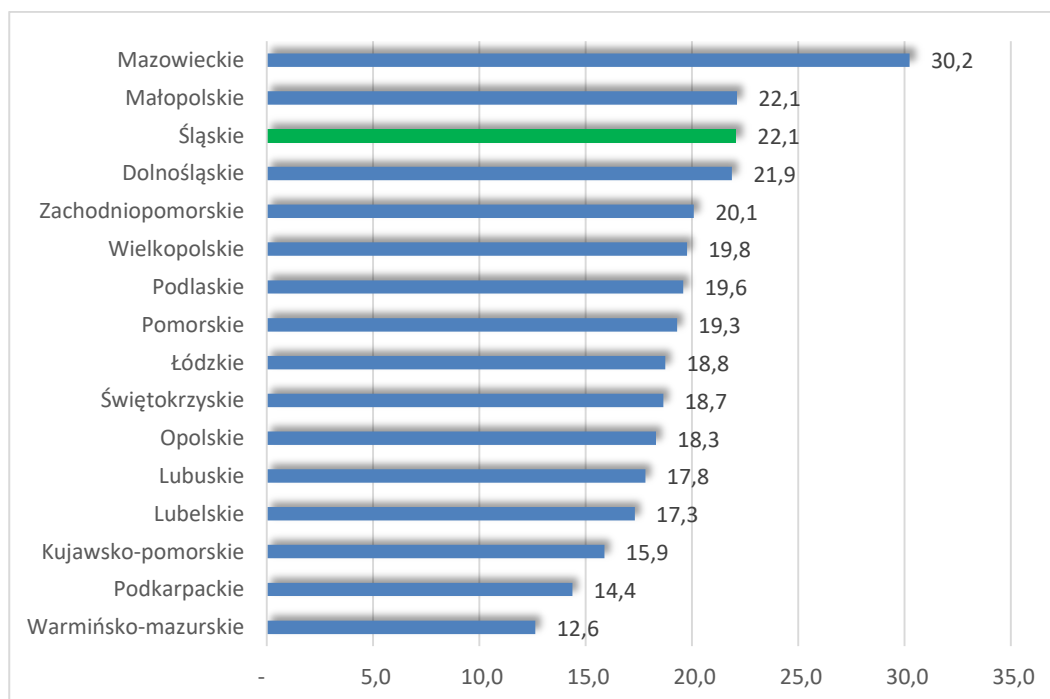
Biorąc pod uwagę umiejętności internetowe największy odsetek respondentów (prawie 100%) potrafi używać wyszukiwarki internetowej i wysłać e-maila z załącznikami, natomiast ponad jedna trzecia potrafi tworzyć strony internetowe.

Rysunek 7. Ocena własnych umiejętności internetowych - czynności, które choć raz kiedykolwiek zostały samodzielnie wykonane

Źródło: badania prowadzone w ramach prac nad Regionalną Polityką Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030, Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, Katowice 2019

Nieco mniej optymistycznie wyglądają wyniki osiągnięte przez mieszkańców woj. śląskiego w corocznym badaniu GUS. Szczegółowe dane dotyczące odsetka mieszkańców województw z ponadpodstawowymi i podstawowymi umiejętnościami cyfrowymi zaprezentowano poniżej.

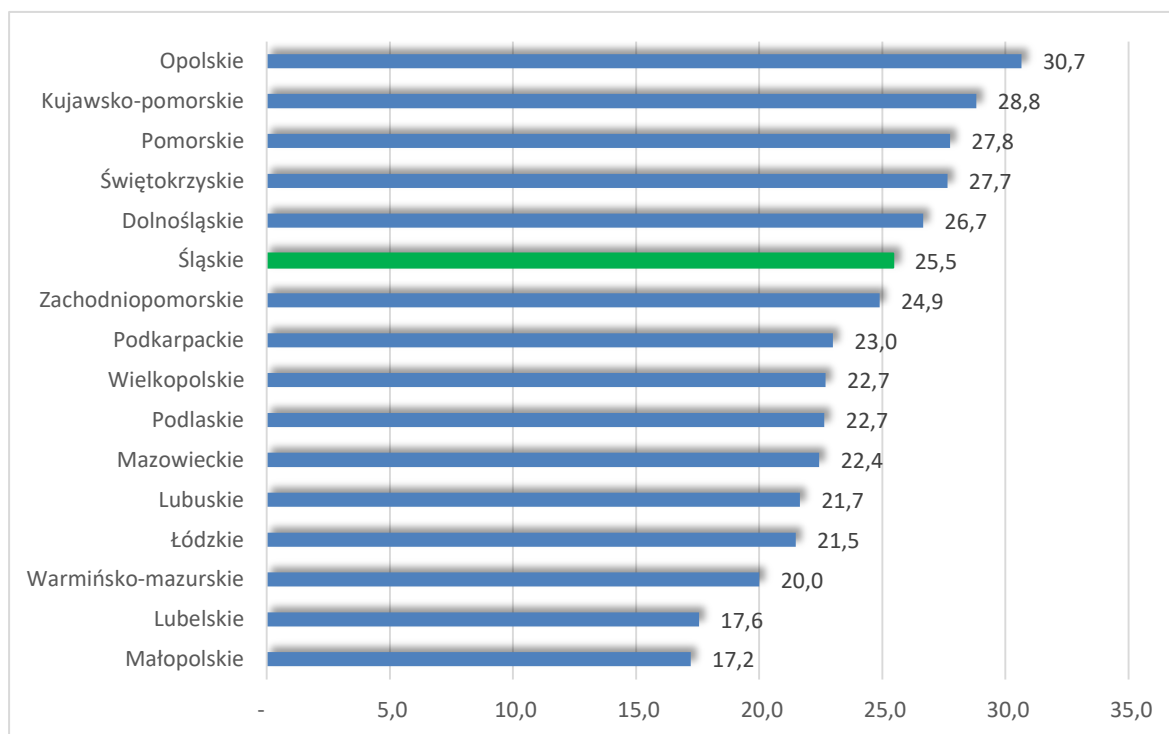

Rysunek 8. Odsetek mieszkańców województw z ponadpodstawowymi umiejętnościami cyfrowymi w 2019r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2019 roku”; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/wykorzystanie-technologii-informacyjno-komunikacyjnych-w-jednostkach-administracji-publicznej-przedsiębiorstwach-i-gospodarstwach-domowych-w-2019-roku,3,18.html>

W porównaniu do danych z roku 2018 odsetek mieszkańców z ponadpodstawowymi umiejętnościami cyfrowymi **spadł** o 1,2 p.p. z 23,3% do 22,1%, natomiast województwo poprawiło swoją lokatę z pozycji czwartej na trzecią, co należy ocenić pozytywnie.

Jeśli chodzi o podstawowe umiejętności cyfrowe, to woj. śląskie uplasowało się na 6 miejscu w Polsce. Wynik 25,5% oznacza wzrost w stosunku do 2018r. o 2 p.p. (z 23,5%).

Rysunek 9. Odsetek mieszkańców województw z podstawowymi umiejętnościami cyfrowymi w 2019r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2019 roku”; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/wykorzystanie-technologii-informacyjno-komunikacyjnych-w-jednostkach-administracji-publicznej-przedsiębiorstwach-i-gospodarstwach-domowych-w-2019-roku,3,18.html>

Podsumowując, mieszkańcy województwa śląskiego posiadający podstawowe lub ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe stanowili w 2019r. 47,5% ankietowanych i udział ten był wyższy w stosunku do 2018r. (46,8%) o 0,7 p.p.. Tym niemniej spadający udział mieszkańców z umiejętnościami cyfrowymi na poziomie ponadpodstawowym wymaga uwagi.

Warto dodać, że w **skład umiejętności cyfrowych** wchodzi umiejętności informacyjne, komunikacyjne, rozwiązywania problemów i związane z oprogramowaniem.

Umiejętności informacyjne obejmują (kopiowanie lub przenoszenie pliku lub folderu; korzystanie z przestrzeni dyskowej w Internecie do zapisywania dokumentów, obrazów, plików muzycznych, plików wideo lub innych plików; korzystanie z Internetu do kontaktów

z jednostkami administracji publicznej poprzez wyszukiwanie informacji na stronach internetowych tych jednostek; wyszukiwanie w Internecie informacji o towarach lub usługach; wyszukiwanie w Internecie informacji związanych ze zdrowiem (np. o urazach, chorobach, odżywianiu, poprawie zdrowia itp.).

Umiejętności komunikacyjne obejmują wysyłanie, odbieranie poczty elektronicznej; korzystanie z serwisów społecznościowych (tworzenie profilu użytkownika, wysyłanie wiadomości do znajomych lub inne formy uczestnictwa w takich serwisach, jak np. Facebook, Twitter, Nasza klasa, Grono itp.); telefonowanie przez Internet i/lub korzystanie z kamery internetowej do wideorozmów przez Internet (np. poprzez Skype lub Facetime); umieszczanie na stronie internetowej stworzonych przez siebie tekstów, zdjęć, muzyki, filmów, oprogramowania itp.

Umiejętności rozwiązywania problemów obejmują dwie listy:

- Lista A: przenoszenie plików pomiędzy komputerami lub innymi urządzeniami (np. aparatem fotograficznym, kamerą, telefonem komórkowym lub odtwarzaczem mp3/mp4); instalowanie oprogramowania lub aplikacji; zmienianie ustawień (opcji/preferencji w menu „narzędzia”) dowolnego oprogramowania, programu operacyjnego lub programów zapewniających bezpieczeństwo urządzenia (np. antywirusowych).
- Lista B: kupowanie przez Internet towarów lub usług przeznaczonych do użytku prywatnego w ciągu ostatniego roku; sprzedawanie towarów lub usług przez Internet, np. przez aukcje internetowe (np. Allegro, eBay); uczestniczenie w kursie on-line lub korzystanie przez Internet z materiałów szkoleniowych innych niż pełny kurs on-line (np. materiały audiowizualne, oprogramowanie do nauki przez Internet, podręczniki elektroniczne) lub kontaktowanie się z instruktorem/nauczycielem lub innymi osobami uczącymi się poprzez strony/portale edukacyjne; korzystanie z bankowości internetowej.

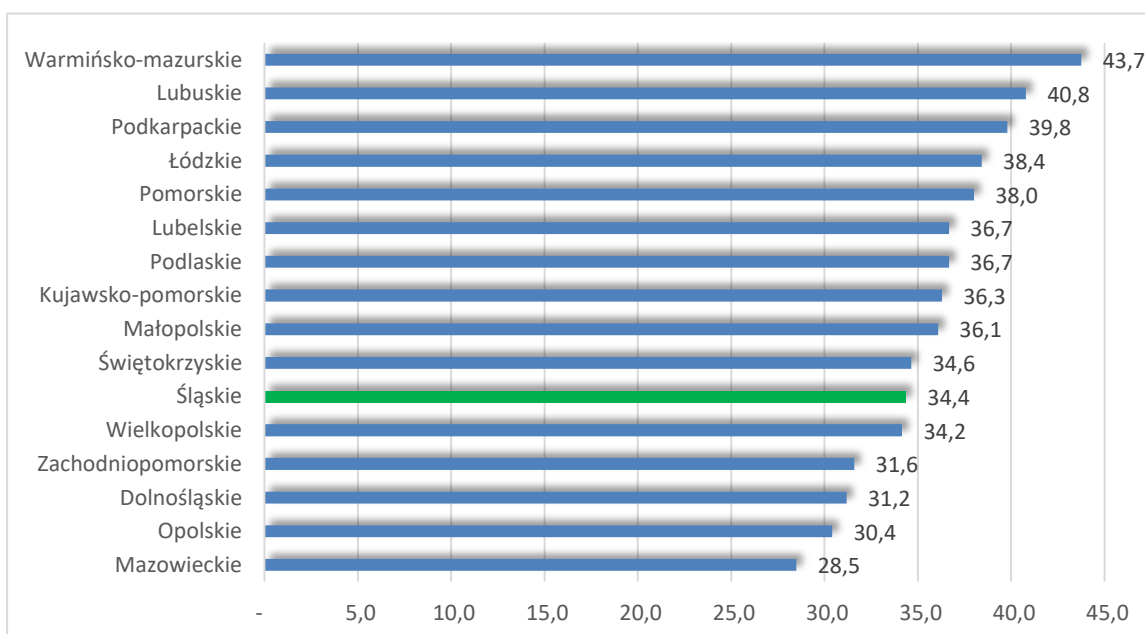
Umiejętności związane z oprogramowaniem również obejmują dwie listy:

- Lista A: korzystanie z procesorów tekstu (np. Word, Writer, WordPerfect); korzystanie z arkuszy kalkulacyjnych (np. Excel); korzystanie z oprogramowania do edytowania zdjęć, plików wideo lub audio.
- Lista B: tworzenie prezentacji lub dokumentów łączących tekst, obrazki, tabelki lub wykresy; tworzenie kodu w języku programowania; korzystanie z zaawansowanych

funkcji arkusza kalkulacyjnego w celu organizacji i analizy danych, jak np. sortowanie, filtrowanie, wykorzystywanie formuł, tworzenie wykresów.

Ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe dotyczą osób, które korzystały z Internetu w ciągu ostatnich 3 miesięcy i posiadały każdy rodzaj umiejętności z cyfrowych umiejętności na poziomie ponadpodstawowym. Natomiast **podstawowymi umiejętnościami cyfrowymi** wykazują się osoby, które korzystały z Internetu w ciągu ostatnich 3 miesięcy i posiadały każdy rodzaj umiejętności z cyfrowych umiejętności informacyjnych, komunikacyjnych, rozwiązywania problemów lub związanych z oprogramowaniem, ale co najmniej jeden rodzaj na poziomie podstawowym. Z kolei **niskie umiejętności cyfrowe** charakteryzują osoby, które korzystały z Internetu w ciągu ostatnich 3 miesięcy i nie posiadały od 1 do 3 z cyfrowych umiejętności informacyjnych, komunikacyjnych, rozwiązywania problemów lub związanych z oprogramowaniem.

Rysunek poniżej prezentuje pozycję woj. śląskiego na tle innych pod względem udziału mieszkańców z niskimi umiejętnościami cyfrowymi w 2019r.

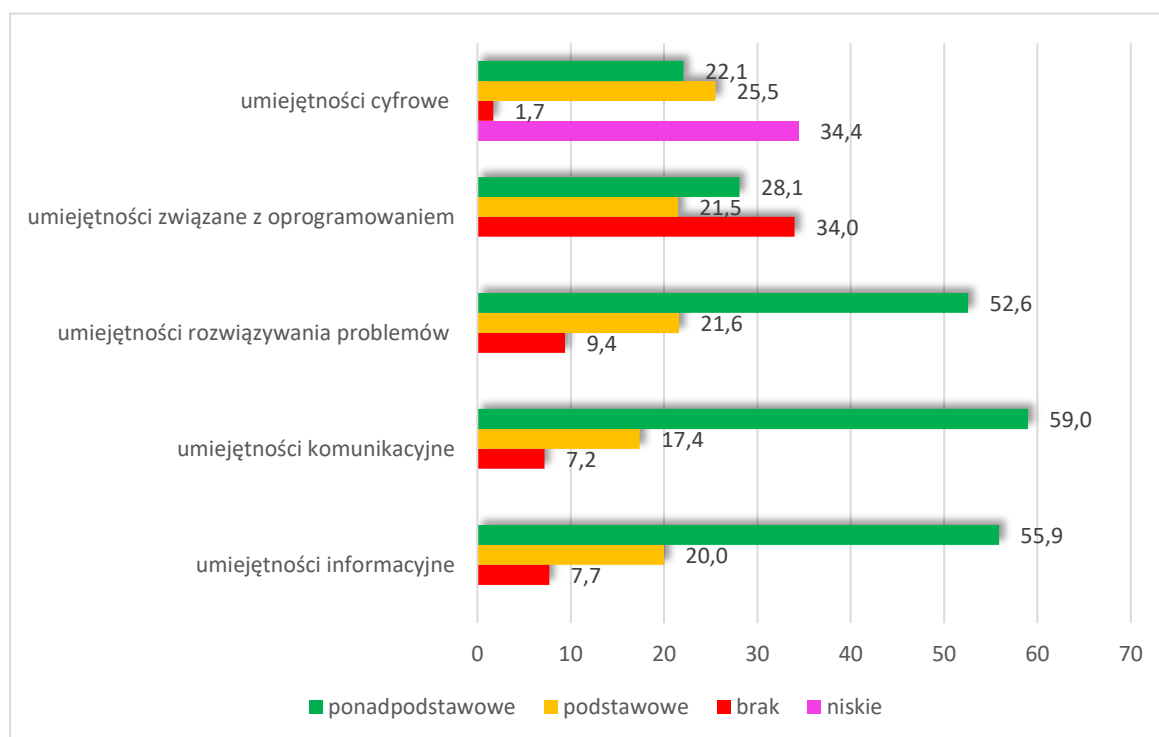
Rysunek 10. Odsetek mieszkańców województw z niskimi umiejętnościami cyfrowymi w 2019r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2019 roku”; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/wykorzystanie-technologii-informacyjno-komunikacyjnych-w-jednostkach-administracji-publicznej-przedsiębiorstwach-i-gospodarstwach-domowych-w-2019-roku,3,18.html>

Jak wynika z rysunku 34,4% badanych mieszkańców woj. śląskiego posiadało niskie umiejętności cyfrowe (11 pozycja w kraju). Niepokojący jest **wzrost tego odsetka** w porównaniu z rokiem 2018 o 4,6 p.p. (z poziomu 29,8%) i spadek o jedno miejsce w rankingu

województw (z 10 na 11).

Podsumowując wyniki osiągnięte przez mieszkańców woj. śląskiego w 2019r. warto zaznaczyć, że najwyższy poziom umiejętności odnotowano w obszarze umiejętności komunikacyjnych, a potem w kolejności informacyjnych, rozwiązywania problemów i związanych z oprogramowaniem. Szczegółowe wyniki dla powyższych obszarów prezentuje rysunek 7.

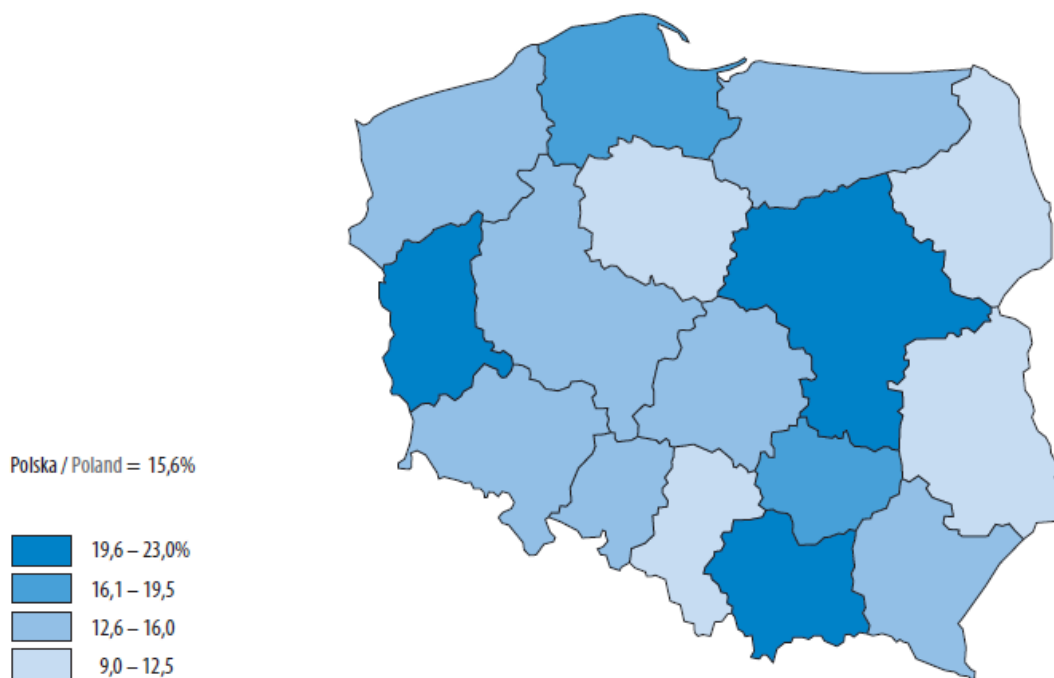

Rysunek 11. Odsetek mieszkańców województwa śląskiego wg poziomu umiejętności w poszczególnych składowych umiejętnościach cyfrowych w 2019r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2019 roku”; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/wykorzystanie-technologii-informacyjno-komunikacyjnych-w-jednostkach-administracji-publicznej-przedsiębiorstwach-i-gospodarstwach-domowych-w-2019-roku,3,18.html>

W kontekście Celu 2 Strategii, tj. zwiększenia dostępności danych publicznych, zidentyfikowano znaczny deficyt informacyjny w tym zakresie na poziomie regionalnym, co znalazło również odzwierciedlenie w tabeli wskaźnikowej.

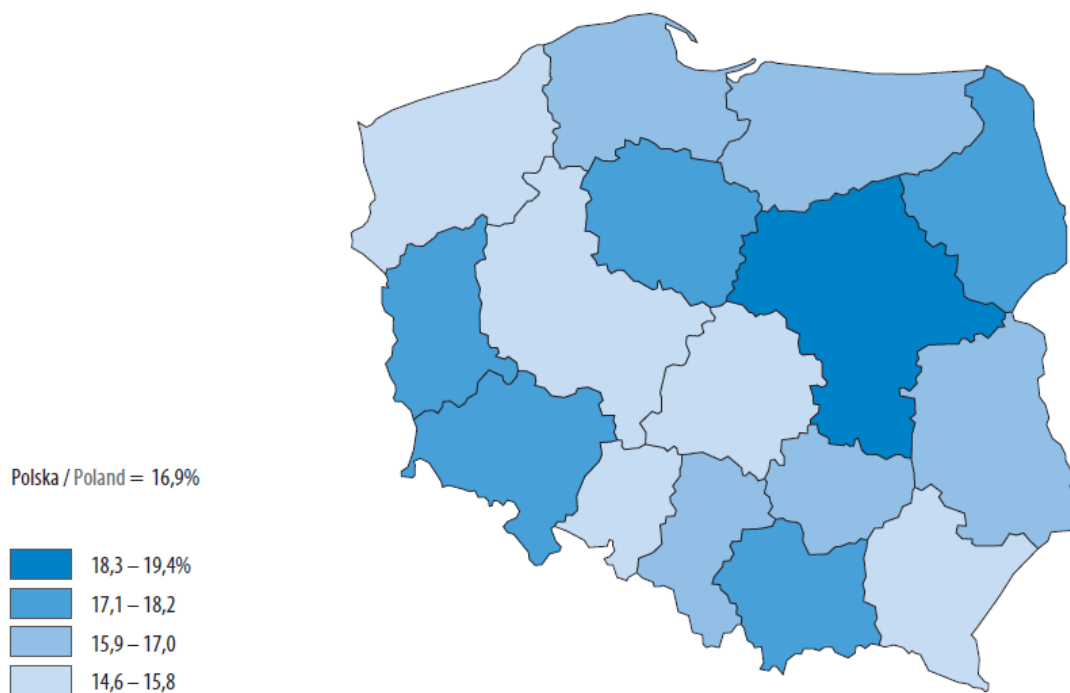
Wyniki badań GUS z 2019r. wskazują, że odsetek jednostek administracji publicznej posiadających politykę lub strategię udostępniania otwartych danych publicznych wynosi w 2018r. średnio dla Polski 15,6%. Województwo śląskie wypada pod tym względem poniżej przeciętnej i mieści się **w przedziale 9% - 12,5%**, choć odnotowano znaczną poprawę sytuacji w stosunku do roku 2017 (2,4%). Dane zaprezentowano na rysunku.

Rysunek 12. Jednostki administracji publicznej posiadające politykę lub strategię udostępniania otwartych danych publicznych w 2018r.

Źródło: Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2015-2019. Główny Urząd Statystyczny. Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa-Szczecin 2019, s. 55.

Poziom wykorzystania otwartych danych publicznych w celach biznesowych przez przedsiębiorstwa z woj. śląskiego mieści się **w przedziale 15,9% - 17%**. Najlepiej w tym względzie radzą sobie firmy z woj. mazowieckiego (przedział między 18,3% - 19,4%). Następnie w przedziale 17,1% - 18,2% uplasowały się firmy z woj. małopolskiego, dolnośląskiego, lubuskiego, kujawsko-pomorskiego i podlaskiego. W sytuacji takiej jak firmy z woj. śląskiego znalazły się jeszcze z woj. świętokrzyskiego, lubelskiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Najniższy poziom wykorzystania otwartych danych publicznych w celach biznesowych odnotowano dla przedsiębiorstw z woj. zachodniopomorskiego, wielkopolskiego, łódzkiego, opolskiego i podkarpackiego (między 14,6% - 15,8%). Szczegóły prezentuje rysunek.

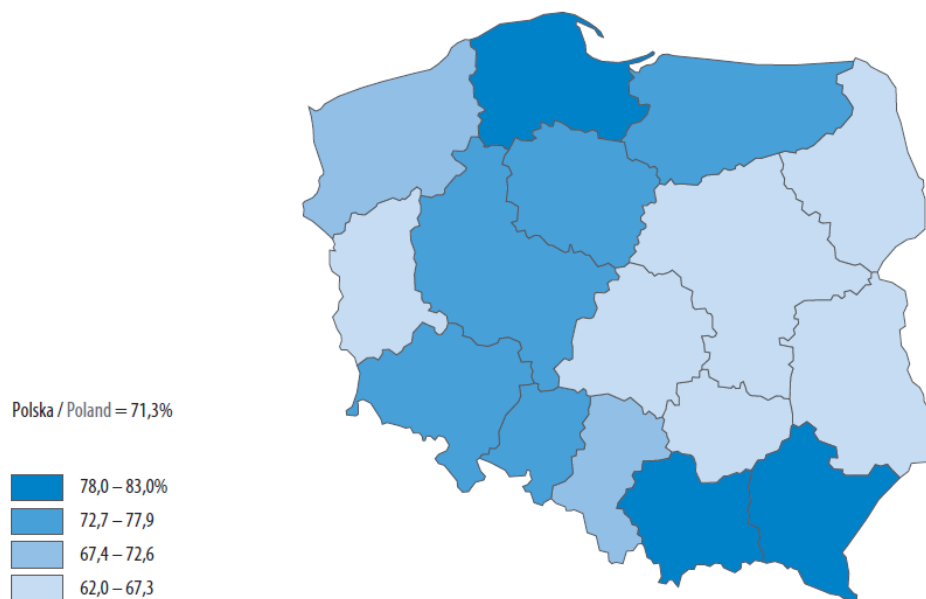

Rysunek 13. Przedsiębiorstwa wykorzystujące otwarte dane publiczne wg województw w 2018r.

Źródło: Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2015-2019. Główny Urząd Statystyczny. Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa-Szczecin 2019, s. 135.

Średnio w Polsce największe zainteresowanie wykazywano otwartymi danymi publicznymi z kategorii gospodarka i finanse, na drugim miejscu były to dane o charakterze przestrzennym. Najmniejszy popyt ze strony przedsiębiorców dotyczył danych z zakresu kultury, sportu i turystyki. **W woj. śląskim** było to odpowiednio 14,4%; 6,9% i 2,2% badanych przedsiębiorców.

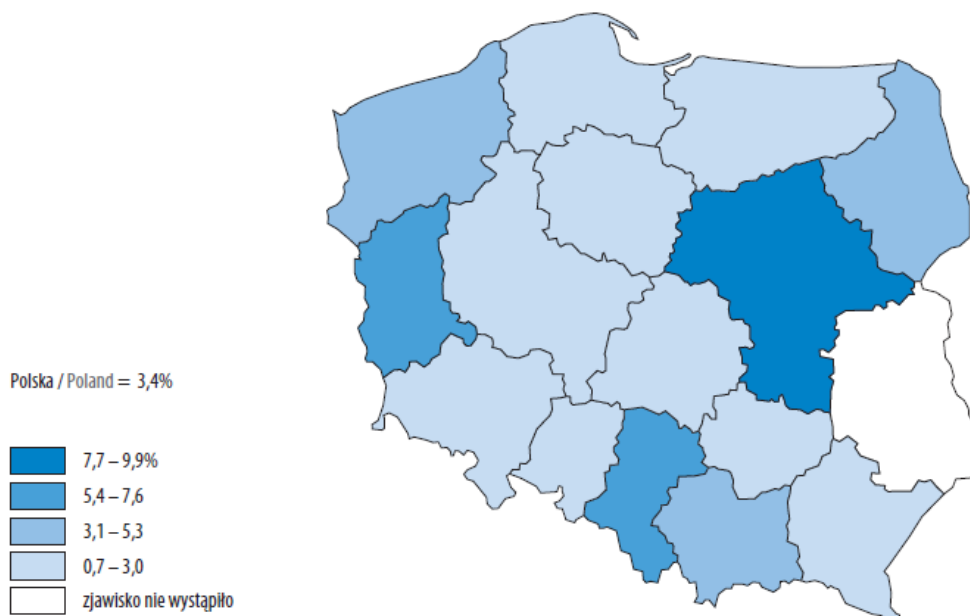
Duże zapotrzebowanie na dane o charakterze przestrzennym nie do końca jest skorelowane z ich dostępnością. Okazuje się, że jednostki administracji publicznej z woj. śląskiego znajdują się raczej **poniżej średniej krajowej**, jeśli chodzi o udostępnianie tych danych mieszkańcom. Szczegółowe dane prezentuje rysunek.

Rysunek 14. Odsetek jednostek administracji publicznej udostępniających dane przestrzenne obywatelom w 2018r.

Źródło: Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2015-2019. Główny Urząd Statystyczny. Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa-Szczecin 2019, s. 72.

Istotną rolę w procesie udostępniania danych publicznych poprzez zbieranie, integrowanie danych w celu dostarczania relewantnej informacji i wiedzy odpowiednim podmiotom w odpowiednim miejscu i czasie odgrywają systemy business intelligence (BI). Według danych GUS odsetek jednostek administracji publicznej w woj. śląskim wykorzystujących te narzędzia wynosił w 2018r. między 5,4% a 7,6% i był to **drugi najlepszy wynik** (obok woj. lubuskiego) po woj. mazowieckim. Stosowne dane zawiera rysunek.

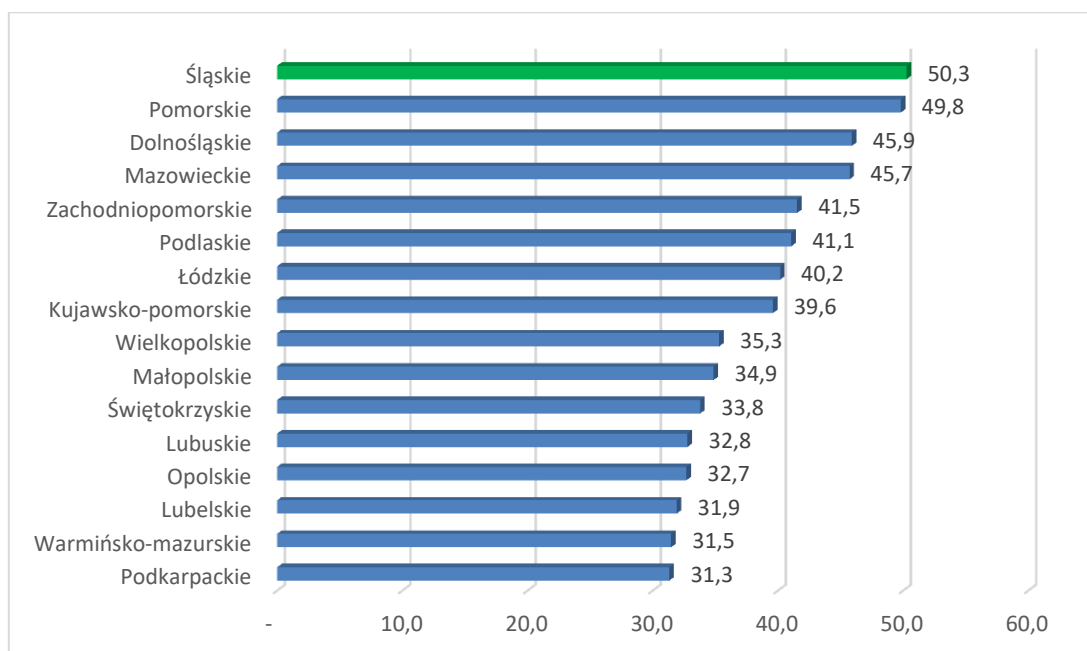

Rysunek 15. Jednostki administracji publicznej stosujące narzędzia Business Intelligence w 2018r.

Źródło: Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2015-2019. Główny Urząd Statystyczny. Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa-Szczecin 2019, s. 58.

Stopień **realizacji Celu 3 Strategii**, czyli rozwój elektronicznych usług publicznych może być monitorowany za pomocą danych gromadzonych na platformach SEKAP i ORSIP, jak i wskaźnikami udostępnianymi w ramach badań prowadzonych przez GUS. Województwo śląskie od lat pozostaje jednym z liderów e-administracji w Polsce. Choć w ostatnich latach pozostałe regiony nadrobiły nieco dystans, śląskie jest liderem w wielu statystykach. Szczegóły zaprezentowano na poniższych grafikach.

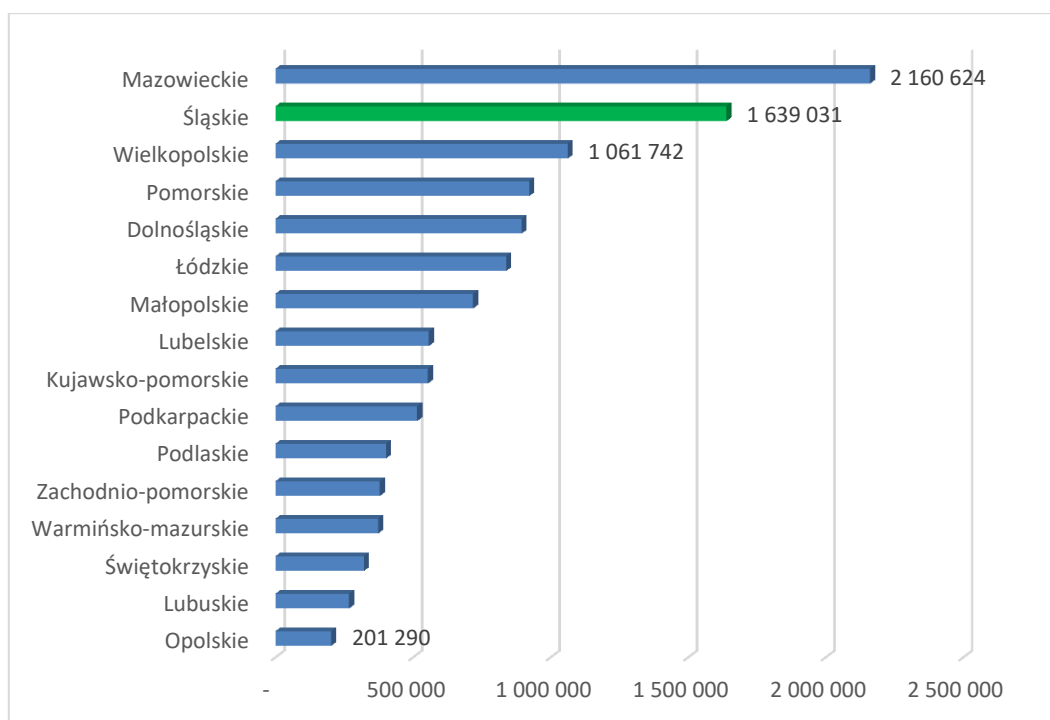
Mieszkańcy z woj. śląskiego znajdują się na **pierwszym miejscu w Polsce pod względem korzystania z usług e-administracji**. Ponad **50% mieszkańców** w wieku 16-74 lata korzystających z Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystało z usług administracji publicznej za pomocą tej formy. Dane dla wszystkich województw prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 16. Odsetek mieszkańców województw korzystających z e-administracji w 2019r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2019 roku”; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/wykorzystanie-technologii-informacyjno-komunikacyjnych-w-jednostkach-administracji-publicznej-przedsiębiorstwach-i-gospodarstwach-domowych-w-2019-roku,3,18.html>

W wartościach bezwzględnych woj. śląskie pod względem liczby mieszkańców w wieku 16-74 lata w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystających z usług administracji publicznej za pośrednictwem Internetu z wynikiem ponad 1,6 mln zajęło **drugie miejsce w Polsce**, za województwem mazowieckim. Stosowne dane prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 17. Liczba mieszkańców województw korzystających z e-administracji w 2019r.

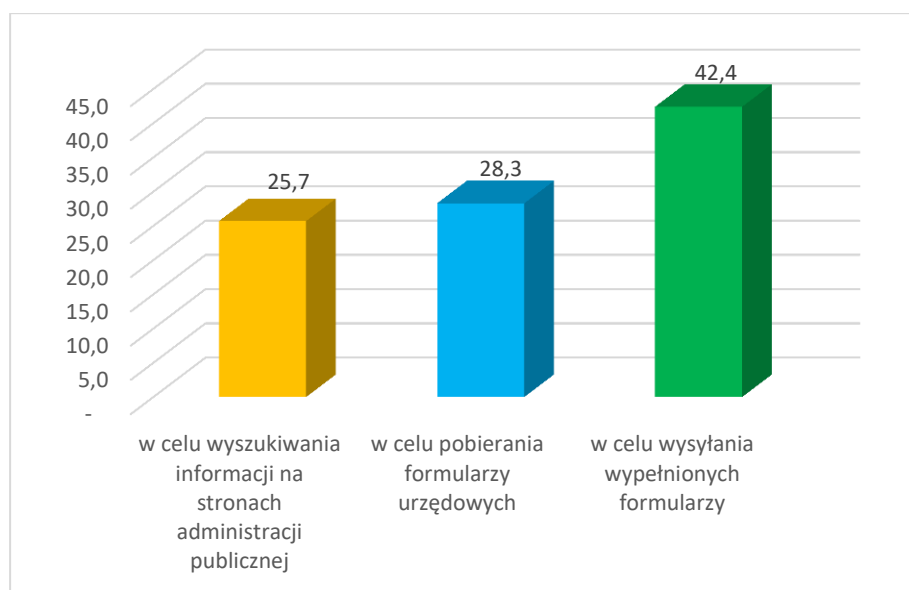
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2019 roku”; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/wykorzystanie-technologii-informacyjno-komunikacyjnych-w-jednostkach-administracji-publicznej-przedsiębiorstwach-i-gospodarstwach-domowych-w-2019-roku,3,18.html>

W porównaniu do odpowiednich danych z 2018r. można zaobserwować dynamiczny **wzrost** zarówno **odsetka** mieszkańców woj. śląskiego korzystających z usług e-administracji (z 39,4% do 50,3%), jak i **liczby** (z poziomu ok. 1,3 mln do ponad 1,6 mln). Jednocześnie odsetek osób niekorzystających z usług administracji publicznej za pośrednictwem Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy był **najniższy w Polsce właśnie w woj. śląskim** i wyniósł 35,2%.

Wśród celów kontaktu mieszkańców z urzędami za pośrednictwem Internetu wymienić można między innymi:

- wyszukiwanie informacji na stronach administracji publicznej,
- pobieranie formularzy urzędowych,
- wysyłanie wypełnionych formularzy.

Dane na temat odsetka mieszkańców woj. śląskiego korzystających z e-administracji według powyższych celów kontaktu z urzędem zaprezentowano poniżej.

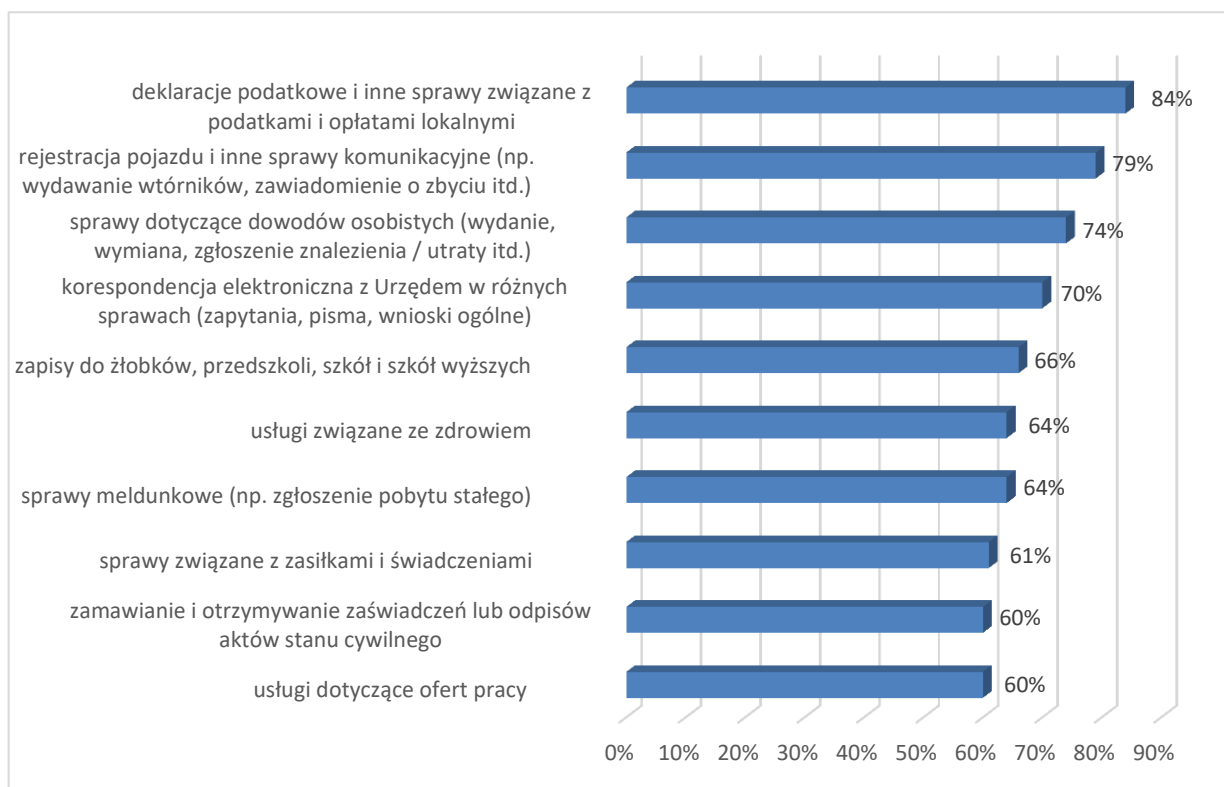

Rysunek 18. Odsetek mieszkańców woj. śląskiego korzystających z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy według celów kontaktu z urzędem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2019 roku”; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/wykorzystanie-technologii-informacyjno-komunikacyjnych-w-jednostkach-administracji-publicznej-przedsiębiorstwach-i-gospodarstwach-domowych-w-2019-roku,3,18.html>

W porównaniu do 2018r. **wzrósł odsetek** mieszkańców woj. śląskiego korzystających z usług administracji publicznej przez Internet **w celu pobierania formularzy urzędowych** (z 23,4% do 28,3%) oraz **w celu wysyłania wypełnionych formularzy** (z 27,9% do 42,4%). Spadł odsetek tych mieszkańców, którzy kontaktują się za pomocą e-administracji w celu wyszukiwania informacji na stronach administracji publicznej (z 27,2% do 25,7%). Potwierdza to wzrost zakresu i jakości w kontaktach między urzędami i ich interesariuszami z wykorzystaniem Internetu.

Okazuje się, że mieszkańcy woj. śląskiego wskazują na **elektroniczne usługi publiczne** jako te, na które istnieje największe zapotrzebowanie – wśród 10 wymienianych najpopularniejszych e-usług zdecydowana **większość to usługi publiczne**. Szczegóły prezentuje wykres.

Rysunek 19. 10 elektronicznych usług publicznych na które istnieje największe zapotrzebowanie w opinii ankietowanych mieszkańców woj. śląskiego

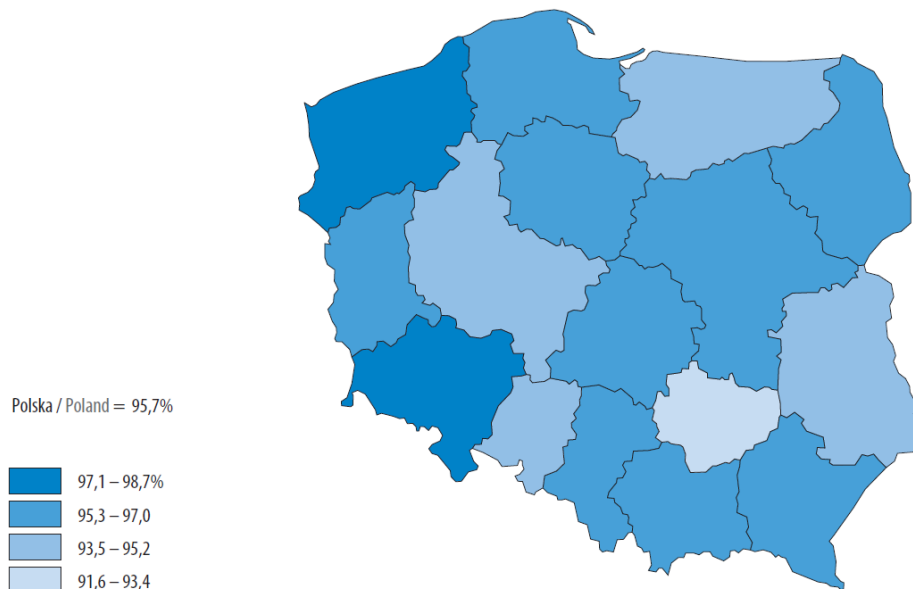
Źródło: badania prowadzone w ramach prac nad Regionalną Polityką Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030, Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, Katowice 2019

Ciekawe są **powody niekorzystania z usług e-administracji** wskazywane przez ankietowanych mieszkańców woj. śląskiego. I tak:¹⁷

- 42% z nich wskazuje na konieczność pojawienia się w urzędzie na pewnym etapie realizacji sprawy,
- 30% zwraca uwagę na niewielki zakres dostępnych usług,
- 20% uważa, że informacje o tym, jak załatwić sprawę są niedostateczne; taki sam odsetek preferuje osobisty kontakt z urzędnikiem oraz wskazuje na brak usług na których zależało ankietowanemu,
- 12% jako powód podaje niepewność czy sprawa zostanie właściwie załatwiona,
- wśród innych powodów najczęściej wymieniany był brak potrzeby.

¹⁷ badania prowadzone w ramach prac nad Regionalną Polityką Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030, Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, Katowice 2019

Przedsiębiorstwa z woj. śląskiego korzystają z e-administracji na poziomie **nieco wyższym** niż średnia dla Polski, która w 2018r. osiągnęła poziom 95,7%. W porównaniu z danymi z 2017r. zaprezentowanymi w *Raporcie Monitoringowym 2018* odsetek ten **wzrósł** z 94,9% do wartości z przedziału 95,3% - 97%. Stosowne dane prezentuje rysunek.

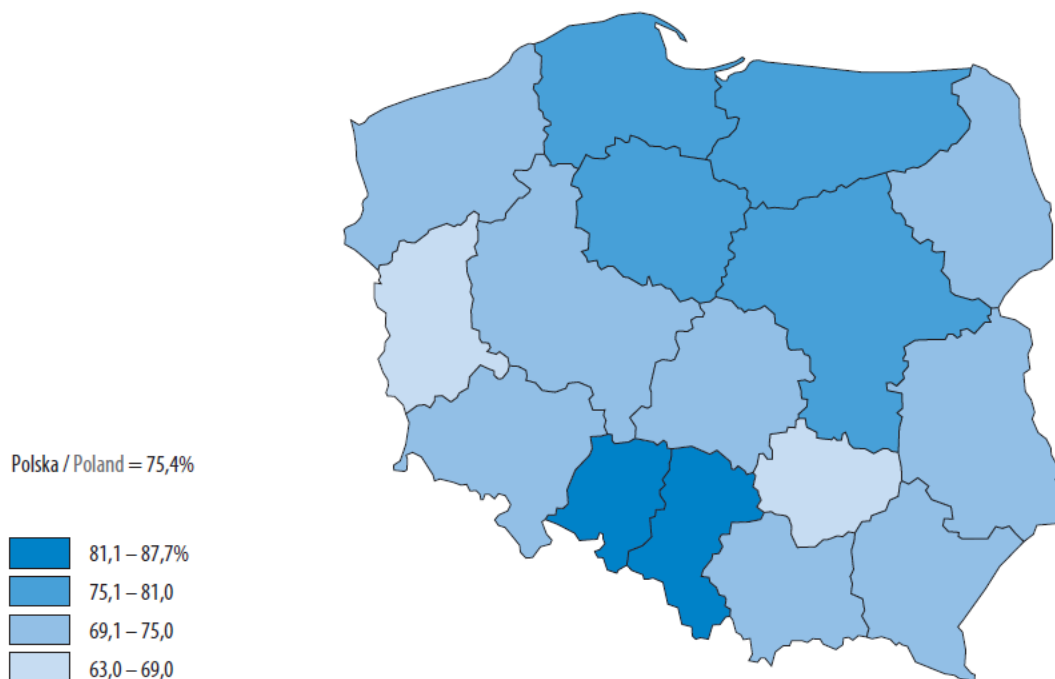
Rysunek 20. Odsetek przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną w 2018r.

Źródło: Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2015-2019. Główny Urząd Statystyczny. Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa-Szczecin 2019, s. 130.

70% ankietowanych przedsiębiorstw z woj. śląskiego wykorzystuje Internet w kontaktach z administracją publiczną w celu obsługi procedur administracyjnych **całkowicie drogą elektroniczną** bez dodatkowych dokumentów papierowych (łącznie z płatnością jeżeli była wymagana)¹⁸. W porównaniu z przedsiębiorstwami z innych województw, wynik jest **powyżej średniej**, która wyniosła 68,7%.

W kontekście postępującego trendu mobilności, dostęp do e-usług, w tym e-usług publicznych wymaga przygotowania stron internetowych do obsługi przez urządzenia mobilne. W tym obszarze jednostki administracji publicznej z woj. śląskiego plasują się na czele wraz z jednostkami z woj. opolskiego, **ponad 80%** z nich posiada takie wersje stron. Szczegółowe dane prezentuje rysunek.

¹⁸ „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2019 roku”; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/wykorzystanie-technologii-informacyjno-komunikacyjnych-w-jednostkach-administracji-publicznej-przedsiębiorstwach-i-gospodarstwach-domowych-w-2019-roku,3,18.html>

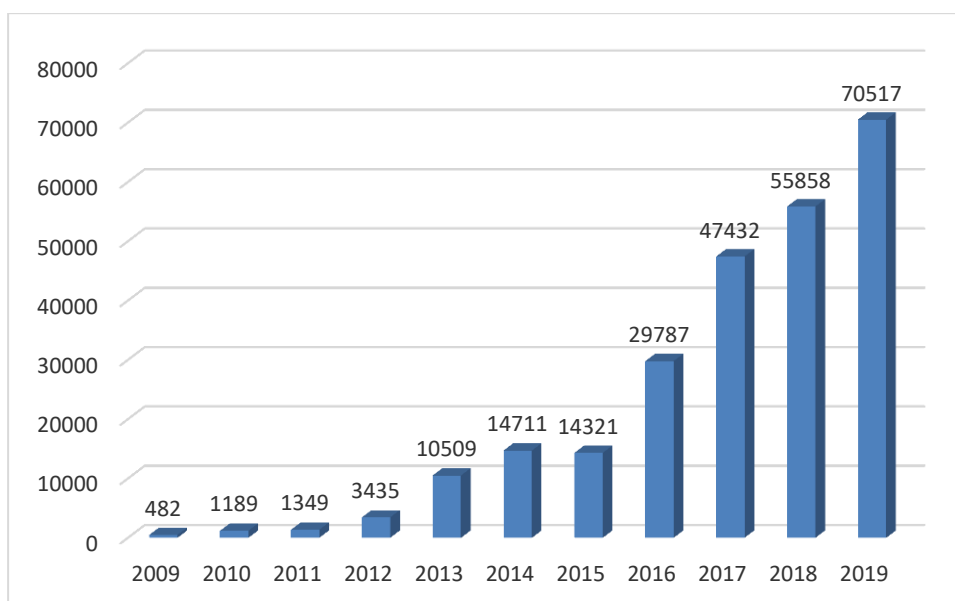

Rysunek 21. Jednostki administracji publicznej posiadające stronę internetową przystosowaną do obsługi przez urządzenia mobilne (w % jednostek posiadających stronę internetową) w 2018r.

Źródło: Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2015-2019. Główny Urząd Statystyczny. Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa-Szczecin 2019, s. 66.

W kierunku odpowiedniej **dostępności na urządzeniach mobilnych** powinny być rozwijane dwie platformy regionalne, czyli SEKAP i ORSIP, których rola w realizacji celu 3 *Strategii* pozostaje, tak jak w poprzednich latach **bardzo istotna**. Świadczą o tym zarówno wskaźniki ilościowe, jak i jakościowe charakteryzujące te systemy na przestrzeni ostatnich lat. Niektóre z nich zawarto w Tabeli wskaźnikowej (str. 62-69), dodatkowe przedstawiono poniżej.

W 2019r. za pośrednictwem SEKAP-u złożono 70 517 wniosków, było to o ok. 26% więcej w porównaniu do 2018r. Dane dla poszczególnych lat począwszy od 2009r. zaprezentowano na wykresie.

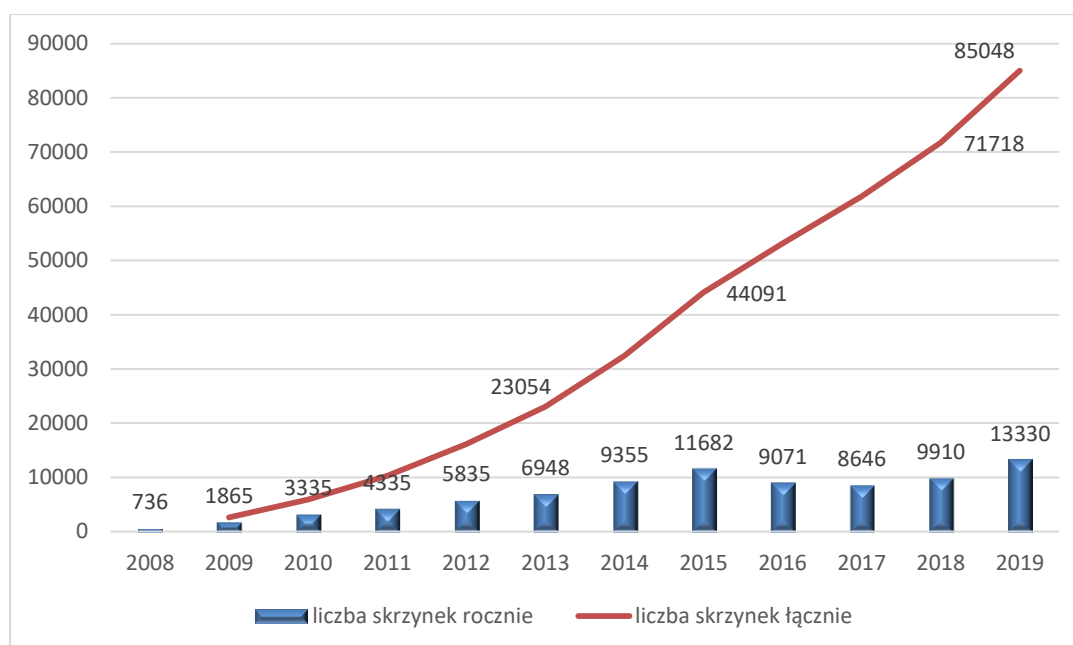

Rysunek 22. Liczba wniosków złożonych za pośrednictwem platformy SEKAP w latach 2009-2019

Źródło: dane Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

Tak dynamiczny wzrost liczby wniosków było spowodowane opracowaniem na wniosek Wojewódzkiego Urząd Pracy w Katowicach formularzy elektronicznych, za pomocą których przedsiębiorcy składają wnioski dotyczące finansowania usług rozwojowych w ramach Działania 8.2 RPO WSL na lata 2014-2020.

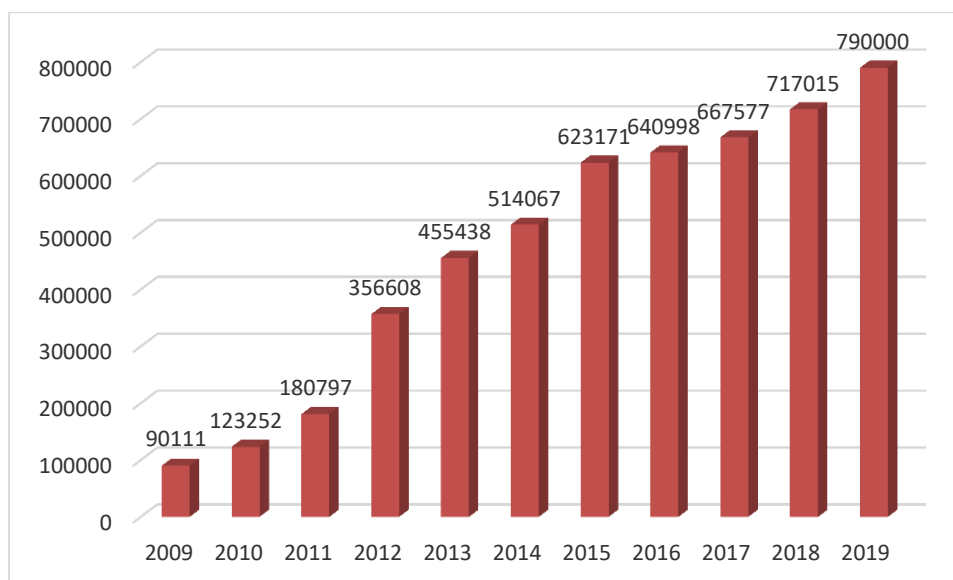
Również liczba skrzynek kontaktowych założonych w 2019r. osiągnęła najwyższy poziom w historii projektu, tj. ponad 13 tys., co łącznie w latach 2008-2019 pozwoliło przekroczyć 85 tys. skrzynek. Szczegóły zaprezentowano na wykresie.

Rysunek 23. Liczba skrzynek kontaktowych w SEKAP w latach 2008-2019

Źródło: dane Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

W konsekwencji aktywności odzwierciedlonych danymi zaprezentowanymi na rys. 22 i 23 wzrost odnotowano również w obszarze liczby sesji na platformie SEKAP, według Google Analytics w 2019r. było to rekordowe w historii projektu 790 tys. Szczegółowe dane prezentuje rysunek.

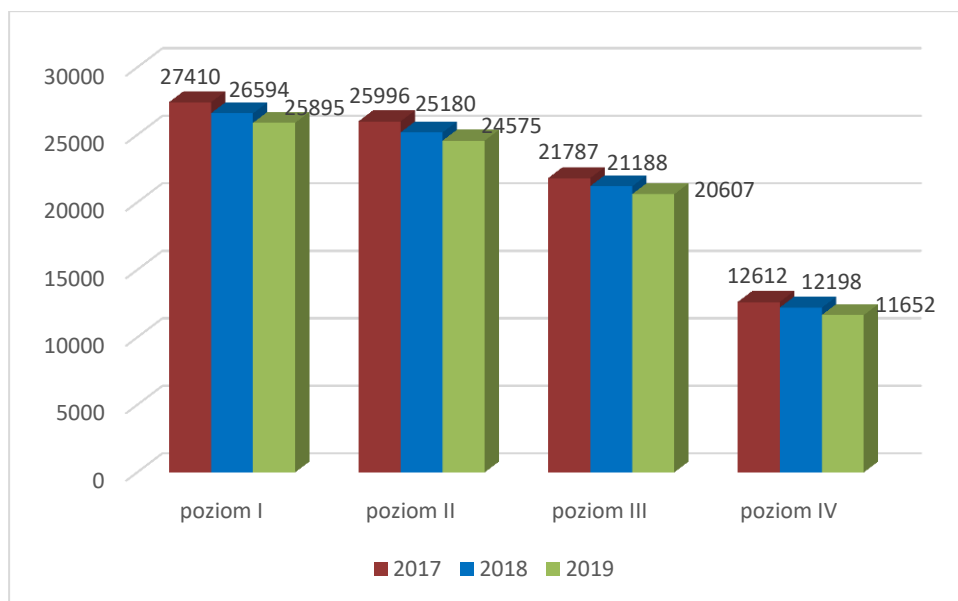
Rysunek 24. Liczba wejść (sesji) na SEKAP w latach 2009-2019.

Źródło: dane Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informatycznego uzyskane z Google Analytics

Elektroniczne usługi realizowane za pomocą SEKAP charakteryzują się różnymi poziomami dojrzałości. **Im wyższy poziom dojrzałości e-usługi tym większy zakres czynności** jakie można przeprowadzić drogą elektroniczną. Poziomy dojrzałości usług elektronicznych kształtują się następująco:

- poziom 1 – informacja
- poziom 2 – jednostronna interakcja
- poziom 3 – dwustronna interakcja
- poziom 4 – transakcja
- poziom 5 – personalizacja

Elektroniczne usługi publiczne realizowane na 3, 4 i 5 poziomie dojrzałości są szczególnie istotne w kontekście realizacji celu 3 *Strategii*. Liczbę usług elektronicznych na czterech poziomach dojrzałości realizowanych dla wszystkich partnerów SEKAP w latach 2017-2019 prezentuje rysunek.

Rysunek 25. Liczba e-usług realizowanych dla partnerów SEKAP-u w latach 2017-2019

Źródło: dane Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

Łącznie w roku 2019 udział usług na poziomie 3 i 4 osiągnął wartość 40,4% (33 386 z 82 729) co oznacza nieznaczny wzrost odsetka tych usług w stosunku do 2018 i 2017r. (z poziomu ok. 39%) i jest to zjawisko jakościowo pozytywne.

Podsumowanie

Podobnie jak w ubiegłorocznym *Raporcie*¹⁹, tak i obecnie na podstawie zgromadzonych danych dotyczących stopnia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w woj. śląskim można zidentyfikować zarówno tendencje pozytywne, jak i obszary, w których należy podjąć lub kontynuować działania na rzecz poprawy warunków umożliwiających ten rozwój.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz w związku z celami zidentyfikowanymi w *Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego 2020+* można sformułować kilka rekomendacji w obszarze regionalnej polityki rozwoju społeczeństwa informacyjnego woj. śląskiego. Część z nich pozostała niezmienna od 2018r., a niektóre uległy modyfikacji. Są to następujące:

- podjęcie decyzji o charakterze strategicznym co do wizji dwóch kluczowych platform regionalnych (tj.: SEKAP i ORSIP) w kontekście dalszego rozwoju elektronicznych usług publicznych w województwie
- podjęcie decyzji o charakterze strategicznym co do modelu docelowego zarządzania Śląską Regionalną Siecią Szerokopasmową
- opracowanie i wdrażanie polityki lub/i strategii udostępniania otwartych danych publicznych przez jednostki administracji publicznej woj. śląskiego
- systematyczne podnoszenie poziomu umiejętności cyfrowych mieszkańców zogniskowane przede wszystkim na umiejętnościach rozwiązywania problemów i umiejętnościach związanych z oprogramowaniem
- utrzymanie i zwiększanie jakości współpracy między interesariuszami rozwoju SI na poziomie intraregionalnym i interregionalnym (w tym krajowym)
- holistyczne wzmocnienie Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, które jest jednostką dedykowaną dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w województwie
- systemowe gromadzenie danych o odpowiedniej jakości diagnozujących istotne obszary dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w woj. śląskim
- utrzymanie komplementarności polityki rozwoju społeczeństwa informacyjnego z polityką rozwoju województwa śląskiego.

Powyższe rekomendacje nie tworzą zamkniętej listy i mogą być uzupełniane oraz modyfikowane w zależności od zmieniających się wewnętrznych i zewnętrznych

¹⁹ Raport Monitoringowy za rok 2018. Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego 2020+. Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, Katowice 2018.

determinant. Zasadnym wydaje się, aby w miarę możliwości znalazły odzwierciedlenie w opracowywanym dokumencie Regionalnej Polityki Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030. Warto dodać, że technologie informacyjno-komunikacyjne, które są podstawą rozwoju społeczeństwa informacyjnego, są również jedną z inteligentnych specjalizacji regionalnych woj. śląskiego.

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Podczas szkolenia „WCAG 2.0 w dokumentach cyfrowych i na stronach WWW”	9
Zdjęcie 2. Podczas szkolenia „Prawo zamówień publicznych. Elektroniczna wymiana informacji”	10
Zdjęcie 3. Podczas szkolenia „Bezpieczeństwo i niebezpieczeństwa związane z wykorzystywanymi w pracy urządzeniami mobilnymi”	11
Zdjęcie 4. Podczas szkolenia „Problem-incydent-naruszenie, czyli jak wdrożyć metody i zasady obsługi wymagań prawnych, organizacyjnych i technologicznych kontekście RODO i Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa (KSC)”	13
Zdjęcie 5. Podczas szkolenia „Profesjonalna strona WWW. Jak pisać teksty do Internetu?”	14
Zdjęcie 6. Podczas szkolenia „Google Analytics – internetowe narzędzie do analizy statystyk serwisów WWW - poziom podstawowy”	16
Zdjęcie 7. Podczas szkolenia „Dobre praktyki w tworzeniu dostępnych dokumentów cyfrowych zgodnych z WCAG 2.0 - poziom podstawowy”	17
Zdjęcie 8. Podczas szkolenia „Arkusze kalkulacyjne - poziom średniozaawansowany”	18
Zdjęcie 9. Podczas szkolenia „Edytor tekstu - poziom zaawansowany”	19
Zdjęcie 10. Podczas konferencji „Młodzi w świecie nowoczesnych technologii - wyzwanie dla nauczyciela”	23
Zdjęcie 11. Podczas szkolenia „GIMP - grafika rastrowa - poziom podstawowy”	25
Zdjęcie 12. Podczas szkolenia „GIMP - grafika rastrowa - poziom zaawansowany”	26
Zdjęcie 13. Podczas szkolenia „Wordpress - podstawy tworzenia stron WWW”	27
Zdjęcie 14. Podczas szkolenia „SEO dla WordPress – optymalizacja strony internetowej”	28
Zdjęcie 15. Podczas szkolenia „WordPress dla średniozaawansowanych”	30
Zdjęcie 16. Sala szkoleniowa „SEO dla WordPress – optymalizacja strony internetowej - poziom podstawowy”	32
Zdjęcie 17. Podczas szkolenia „Google Ads - poziom podstawowy”	33
Zdjęcie 18. Podczas szkolenia „Facebook w praktyce - poziom podstawowy”	34
Zdjęcie 19. ORSIP podczas VII Forum BioGIS.....	43
Zdjęcie 20. ORSIP podczas IX Konwentu Informatyków i Administracji	44
Zdjęcie 21. Podczas szkolenia z obsługi systemu ORSIP i OPI-TPP dla pracowników JST województwa śląskiego.....	45
Zdjęcie 22. Podczas szkolenia z obsługi systemu ORSIP – GIS Day w ZST Bytom	45
Zdjęcie 23. Podczas warsztatów z Geoankieta i prezentacja danych w ArcGIS Pro – GIS Day Sosnowiec.....	46
Rysunek 2. Częstotliwość korzystania z geoportalu krajowego/geoportali regionalnych i danych przestrzennych przez ankietowanych mieszkańców woj. śląskiego	46
Zdjęcie 24. SEKAP podczas IX Śląskiego Konwentu Informatyków i Administracji	47
Zdjęcie 25. Podczas szkoleń z zakresu panelu administracyjnego platformy SEKAP.	48

Spis tabel

Tabela 1. Wyniki indywidualnego wywiadu pogłębionego dotyczącego ORSIP w 2019r.....	42
Tabela 2. Wyniki indywidualnego wywiadu pogłębionego dotyczącego SEKAP w 2019r.	49
Tabela 3. Zestawienie wskaźników	60

Spis rysunków

Rysunek 1. Działania ŚCSI w ramach rozwoju kompetencji cyfrowych w 2019r.	35
Rysunek 2. Dojrzałość w zakresie otwartości danych publicznych w Polsce w 2019r.	38
Rysunek 3. Dojrzałość w zakresie otwartości danych publicznych w 2019r. w wybranych krajach europejskich.	39
Rysunek 4. Poziom dojrzałości w zakresie otwartości danych publicznych w Polsce na tle średniej UE w latach 2015-2019.	40
Rysunek 5. Częstotliwość korzystania z geoportalu krajowego/geoportali regionalnych i danych przestrzennych przez ankietowanych mieszkańców woj. śląskiego	46
Rysunek 6. Ocena własnych umiejętności komputerowych - czynności, które choć raz kiedykolwiek zostały samodzielnie wykonane	68
Rysunek 7. Ocena własnych umiejętności internetowych - czynności, które choć raz kiedykolwiek zostały samodzielnie wykonane	69
Rysunek 8. Odsetek mieszkańców województw z ponadpodstawowymi umiejętnościami cyfrowymi w 2019r.	
Rysunek 9. Odsetek mieszkańców województw z podstawowymi umiejętnościami cyfrowymi w 2019r.	70
Rysunek 10. Odsetek mieszkańców województw z niskimi umiejętnościami cyfrowymi w 2019r.	72
Rysunek 11. Odsetek mieszkańców województwa śląskiego wg poziomu umiejętności w poszczególnych składowych umiejętności cyfrowych w 2019r.	73
Rysunek 12. Jednostki administracji publicznej posiadające politykę lub strategię udostępniania otwartych danych publicznych w 2018r.	74
Rysunek 13. Przedsiębiorstwa wykorzystujące otwarte dane publiczne wg województw w 2018r.	75
Rysunek 14. Odsetek jednostek administracji publicznej udostępniających dane przestrzenne obywatelom w 2018r.	76
Rysunek 15. Jednostki administracji publicznej stosujące narzędzia Business Intelligence w 2018r.	76
Rysunek 16. Odsetek mieszkańców województw korzystających z e-administracji w 2019r.	77
Rysunek 17. Liczba mieszkańców województw korzystających z e-administracji w 2019r.	78
Rysunek 18. Odsetek mieszkańców woj. śląskiego korzystających z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy według celów kontaktu z urzędem.	79
Rysunek 19. 10 elektronicznych usług publicznych na które istnieje największe zapotrzebowanie w opinii ankietowanych mieszkańców woj. śląskiego	80
Rysunek 20. Odsetek przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną w 2018r.	81
Rysunek 21. Jednostki administracji publicznej posiadające stronę internetową przystosowaną do obsługi przez urządzenia mobilne (w % jednostek posiadających stronę internetową) w 2018r.	82
Rysunek 22. Liczba wniosków złożonych za pośrednictwem platformy SEKAP w latach 2009-2019.	83
Rysunek 23. Liczba skrzynek kontaktowych w SEKAP w latach 2008-2019.	83
Rysunek 24. Liczba wejść (sesji) na SEKAP w latach 2009-2019.	84
Rysunek 25. Liczba e-usług realizowanych dla partnerów SEKAP-u w latach 2017-2019.	85